

KATOLIŠKI MISIJONI

LAS MISIONES CATOLICAS

JULIO - AGOSTO 1979 JULIJ - AVGUST

UN CARDENAL NEGRO EN LA CURIA VATICANA

(Continuación y fin.)

Durante un cierto tiempo fue Presidente de la Conferencia Episcopal de la región, que comprendía entonces ocho países: Dahomey, Togo, Costa de Marfil, Alto Volta, Senegal, Nigeria y Nueva Guinea.

Participó en el Concilio Euménico Vaticano II, en el que tuvo intervenciones muy notables, distinguiéndose ya como uno de los miembros más destacados de la jerarquía africana.

En 1971, mons. Gantin es llamado de nuevo a Roma y Pablo VI le nombra secretario adjunto de la Sagrada Congregación para la Evangelización de los pueblos, junto con el prelado indio mons. D. Simon Lourdusamy, hasta entonces arzobispo de Bangalore. Así renunció a la archidiócesis el 28 de junio de dicho año. En 1973, junto también con mons. Lourdusamy, fue nombrado secretario de la misma Congregación, al ser creado cardenal el entonces secretario mons. Sergio Pignedoli.

El 1º de diciembre de 1975, mons. Gantin fue nombrado vicepresidente de la Pontificia Comisión "Iustitia et Pax", cargo en el que sustituyó al prelado español mons. Ramón Torrella Cascante, que pasó a la vicepresidencia del Secretariado para la Unión de los Cristianos. El 16 de diciembre de 1976, al ser reestructurado definitivamente dicho dicasterio con el Motu proprio "Iustitia et Pacem", promulgado por Pablo VI en la citada fecha, mons. Gantin fue nombrado Pro-Presidente de dicha Comisión.

Tanto en el dicasterio misionero —en el que era también presidente de la comisión pastoral para el Estudio y presidente del supremo comité directivo de las Obras Misionales Pontificias—, como en la Pontificia Comisión "Iustitia et Pax", mons. Gantin ha realizado un trabajo intenso y callado de servicio a las jóvenes Iglesias locales y a la Iglesia universal, ganándose a todos con su sencillez y bondad evangélicas.

En la curia ocupaba también el cargo de vicepresidente del Pontificio Consejo "Cor Unum" y era miembro de la Pontificia Comisión para América Latina.

En numerosos trabajos y artículos de temas pastorales, mons. Gantin tiene reflejada su fina mentalidad eclesial de sacerdote africano. En su escudo arzobispal está simbolizado el árbol de hierro ("gan" = árbol; y "tin" = hierro) de la tierra africana, que ahora, sobre todo la de su región, se ha llenado de gozo al contar con un nuevo cardenal: el primer cardenal negro que en toda la historia ocupa un cargo en el gobierno central de la Iglesia. "Mi elevación a la púrpura cardenalicia —ha dicho mons. Gantin— debe ser para mi pueblo un motivo de mayor estímulo para la fe, en la tarea evangelizadora".

K sliki naslovne strani: S. Magdalena Kajnič streže v dispanzerju mladi indijski mamiči z otročičem (Foto Ivan Kešpret SDB).

TAKO MISLI CERKEV...

Misijonska dolžnost škofov

Vsi škofje so kot udje zbora škofov, ki je naslednik zbora apostolov, posvečeni ne le za neko škofijo, ampak za odrešenje vsega sveta. Kristusova zapoved, da je treba oznanjati evangelij vsem stvarjem, najprej in neposredno njé zadeva, skupaj s Petrom in pod Petrovim vodstvom. Odtod izvira tista zveza in sodelovanje med Cerkvami, ki je danes tako potrebna, da napreduje prizadevanje za evangelizacijo. V moči te povezave nosijo posamezne Cerkve skrb za vse druge; druga drugi si zaupajo svoje potrebe, med seboj se obveščajo o svojih zadevah, saj je rast Kristusovega telesa naloga celotnega škofovskega zbora.

Ko škof v svoji škofiji, s katero je eno, zbuja, pospešuje in vodi misijonsko dejavnost, ponavzočuje in nekako očituje misijonskega duha in gorečnost božjega ljudstva, da tako postane misijonarska vsa škofija.

Škofova dolžnost je, da med svojim ljudstvom, posebno med bolniki in nesrečniki, pridobiva duše, ki velikodušno darujejo Bogu svoje molitve in spokorná dela za evangelizacijo svetá; da rad neguje poklice mladeničev in klerikov za misijonske ustanove, hvaležen, da Bog nekatere izbere za dejavnost misijonske Cerkve; da spodbuja in podpira škofijske redovne družbe, naj prevzamejo svoj delež v misijonih; da med svojimi verníki pospešuje prizadevanja misijonskih ustanov, v prvi vrsti papeških misijonskih družb. Po pravici je tem družbam treba dati prvo mesto, ker se preko njih katoličani od otroških let napolnjujejo s pravim vesoljnim in misijonskim duhom, učinkovito pa se tudi spodbuja zbiranje sredstev v korist vseh misijonov v skladu z njihovimi potrebami.

Ker pa je potreba po delavcih v Gospodovem vinogradu vedno večja in ker škofijski duhovniki tudi sami želijo imeti vedno večji delež pri evangelizaciji svetá, sveti zbor želi, naj bi škofje ob izredno hudem pomanjkanju duhovnikov, kar zadržuje evangelizacijo v mnogih pokrajinah, nekatere izmed svojih boljših duhovnikov, ki se za misijonsko delo ponudijo, po opravljeni potrební pripravi poslali v škofije, kjer duhovnikov primanjkuje.

Koncilski odlok o misijonski dejavnosti Cerkve

SIMON IZ CIRENE

LAZARIST

„Ali veste, koga boste dobili v semenišče?“

Tako je vprašal tedanji provincijal Javšovec ravnatelja noviciata g. Plantariča. Noviciat so v družbi skozi vsa stoletja imenovali semenišče. Plantarič je molčal.

„Gospoda ravnatelja Gnidovca.“

Plantarič pripoveduje: ustrašil sem se. Kako tudi ne? Kako naj berač kaj podari bogatinu? To je bilo v pričetku adventa 1919. leta.

Točno 6. decembra, malo dni za tem, pa pripelje v provincialno hišo na Tabor sam škof Jeglič Gnidovca, ga porine skozi vrata pred Plantariča in reče: „Tu ga imate. Pa naredite kaj iz njega, če znate.“

Vrata so se zaprla. Plantarič je Gnidovca peljal v svojo sobo. Ta je pokleknil in tiho dejal: „Sedaj sem vaš“.

Iskati prave razloge za ta korak izven Gnidovca bi bilo krivično. Povode pač. Lahko je prenekateri vedel, da so v škofovih zavodih trenja. G. Viktor Zakrajšek je to najbolj plastično in tudi morda najbolj točno – pa brez iskanja krivde – povedal: „Da ga njegovi sodelavci v zavodih takrat niso razumeli, je jasno. On je pač gledal in delal vse ‚pod vidikom večnosti‘, vsi drugi pa so bili bolj ‚otroci tega sveta‘ zaverovani v svoje znanje. V skrbi za duše ga pač niso dohitevali in ne razumevali – zato pa so se tudi razšli in rektor se je kratkomalo umaknil.“

To je moglo le pospešiti, da je Gnidovec zapustil škofijo in šel v Misijonsko družbo sv. Vincencija. Ta sklep je v njem zorel dolgo. Saj je sam rekel ob odhodu iz zavoda, da je že „leta prosil Boga, naj mu pokaže neznani, pa dolgo zaželjeni cilj.“

Tudi vprašanje, ali mu je življenje v družbi kaj dodalo, je človeško nerešljivo. Zato je prišel, da bi našel v družbi svojo svetost. Torej ga je gotovo čakala milost. Nedvomno ga je čakal križ. Po svoji duhovni usmerjenosti Gnidovec ni bil nikdar profesorski značaj, ampak apostol. Štirinajst let je pomagal škofu Jegliču postaviti na noge Zavode. Ko so bila najhujša leta mimo, ko je s svojo neizprosno požrtvovalnostjo in odločnostjo prebrodel še prvo svetovno vojno, je bilo življenje zavodu zagotovljeno. Lahko ga prevzame kdorkoli.

Škof Jeglič je moral uvideti dvoje: da je v Gnidovcu milostni klic jasen in da ga zavod tako krvavo ne potrebuje. Preveč je bil energičen in preveč zaljubljen v svoj zavod, da bi kar tako menjal rektorja.

Plantaričev strah je bil nepotreben. Tako ponižnega, skromnega, zatajenega in ubogljivega novinca najbrž v jugoslovanski provinci ni imel noben ravnatelj. In morda od tod izvira, da je Plantarič bil eden redkih, ki je ponovno šel na jug Gnidovcu na pomoč. Dala sta si pravico do drugačnosti v nastopu, mišljenju in ravnanju. A spoštovala sta

se in morda nihče ni tako globoko videl v Gnidovčevo dušo kot ravno on. Zato so njegova poročila zlat vir za spoznanje Gnidovca.

Kakorhitro je dokončal noviciat, je bil Gnidovec imenovan najprej za podravnatelja novincev in nato za ravnatelja.

Kolikor ni bil prej, je bil zdaj čisto Vincencijevski. Nasrkal se je duha vélikega apostola ljubezni sv. Vincencija. Njegova ljubezen, njegova zatajenost, smisel za pokoro, ponižnost, pokorščina. Vse to mu je bilo po sebi razumljivo tedaj in vsa škofovska leta do smrti. Gorečnost za duše ga je razjedala kot Vincencija. Za eno krepost pa se je moral boriti: krotkost. Vincencij jo je od svojih zahteval. Četudi komu ni po naravi dana, si jo mora pridobiti, da bo apostolat uspešen. V kratkih zapiskih, ki so ohranjeni le iz ene dobe škofovanja, največkrat zasledimo sklep: krotkost. To pa v raznih oblikah: krotko bom govoril; ne bom takoj govoril, ko opazim, da bi bilo treba kaj grajati; ne bom govoril in grajal, dokler popolnoma stvari ne premislim; hočem mirno molčati, kadar mi kaj ni všeč; molčal bom iz ljubezni do presv. Sreca; hočem ljubeznivo govoriti; hočem prijazno občevati; hočem potrpežljivo prenašati nadloge in zanje Boga hvaliti; hočem s krotkostjo lajšati težave sobratu.

Izbral si je g. Plantariča za duhovnega vodjo. Že škofu je napisal tole na podobico, ki mu jo je dal kot za vajo v kreposti. „Sv. Vincencij pravi: predstojniki, ki hočejo spolniti svojo dolžnost, bodo veliko trpeli, ne samo od slabih, ampak tudi od dobrih.“ Vincencij je to skušil „na svoji koži“. Tako tudi Gnidovec. Vaja, ki jo je dobil, je bila prav ta: potrpežljivo prenašati težave. In ko mu čez pol leta poroča, prizna: „Zeel sem, da bi v potrpežljivosti kaj napredoval, trudil sem se, da bi molče prenašal težave. Obžalujem, da sem premalo molčal in prehitro in včasih preostro povedal, kar sem hotel pograjati. Pričenjal pa sem vsak dan na novo, da bi bolj potrpel.“

Že samo ta podatek zadostuje za dokaz, kako je Gnidovec zares vzel ne le duhovno življenje na sploh, ampak posebej tiste kreposti, ki jih je Vincencij svoji družbi dal kot nekake „dušne zmožnosti“, ki naj oblikujejo vsakega lazarista.

Vincencij je dal svojim kot posebno pobožnost: izpolnjevanje božje volje. Ni bil prijatelj zanesenjaštva, še manj iskanja posebnih darov, videnj. Le eno je hotel zase in vso družbo: iskati in izpolnjevati božjo voljo. In to je za Gnidovca ravno najbolj razpoznavni znak. Četudi ga niso razumeli – in to je bilo nič kolikokrat – je šel naprej za božjo voljo. Ni iskal priljubljenosti ljudi, še manj hvale. V njem ni bilo niti sence triumfalizma.

Plantarič lepo pravi glede tega in nedvomno s tem načrtava glavno potezo pravega lazarista in Gnidovca, ki je to bil v vsem svojem življenju v družbi. „Nekaterim da Bog še posebno milost, da stalno in v vseh okoliščinah iščejo božjo voljo in jo žele spolnjevati. To je njihovo nenehno iskanje in stalno darovanje. Tu je podlaga resnične popolnosti in prave svetosti. To je mogočna stavba svetosti. Ako se sem in tja od te mogočne stavbe odkrhne kak majhen kamenček, to ne pomeni nič. Stavba stoji in bo stala.“ In še dostavlja: „Seveda mi mali ljudje nismo

razumeli vsega tega. A on je videl stvari mnogo prej, kot smo jih videli mi pritlikavi ljudje.“

Kdor je od blizu poznal Gnidovca, bo pritrdil besedam: „Vsak svoj načrt je zasnoval pred tabernakljem. Klečal je nepremično in pogled je bil neprestano uprt v tabernakelj, kot da vidi Jezusa s telesnimi očmi.“ Tu je Gnidovec izpolnjeval tisto, kar je naročal sv. Vincencij: vprašal se je, kaj bi storil Jezus na mojem mestu. To ga je zanimalo. Ni se vprašal, kaj bodo rekli ljudje. Saj so tudi Jezusa „zgrizli“ tako daleč, da je moral na križ. In če so „grizli“ njegovega Simona iz Cirene, je to čisto dosledno. Niso videli, kar je videl on. Niso nosili v sebi tiste odgovornosti, ki jo je nosil on. Niso bili tako zazrti v nadnaravno, kot je bil on. Zato je moral doživeti, kar je napovedal Vincencij: tisti, ki hočejo izpolnjevati svojo dolžnost, bodo veliko trpeli, ne le od slabih, ampak tudi od dobrih.

Da ni bil razumevan, tega se je navadil, kot je sam pisal provincialu Šmidu. In z „božjo pomočjo to lahko prenašam“, je dostavil.

In kakor je bila Vincenciju pri srcu nenehna božja pričujočnost, na katero je navajal sebe in svoje, da se ob vsakem bitju ure spomnijo na Boga, tako je delal Gnidovec. To je jasno razvidno iz njegovih skromnih zapiskov iz duhovnega življenja. Stalno je živel pred Bogom in z Bogom.

Ker je ljubil družbo, je tudi želel, da bi v njegovi škofiji delovali predvsem člani družbe. Dobil jih ni toliko, kolikor jih je prosil in pričakoval. To bi bilo poglavje, ki bi ga lahko raziskal za interno uporabo kdo od lazaristov. On je trpel zaradi tega. Četudi je bil do sobratov bolj zahteven kot do drugih, to ni smelo biti razlog, zakaj mu niso bolj izdatno priskočili na pomoč. Kdor pa je prišel, ga je sprejel kot sobrat, ne kot škof. On sam je prvi pokleknil in ga kleče objel. Taka je bila tedaj navada v družbi.

In če bi v podrobnosti raziskovali njegovo življenje kot življenje lazarista, bi morda odkrili, da zlepa kdo ali pa nihče slovenskih lazaristov ni bil tako zares sin sv. Vincencija kot je bil Gnidovec, pa četudi je večino svojega življenja v družbi preživel kot škof.

V provincialni hiši v Ljubljani so ga poiskali, da so končno le našli za Makedonijo Simona iz Cirene. Morda je samo naključje, a vendarle je lepo, da se je vrnil dopolnit svoj križev pot spet na Tabor. Vsem, ki smo bili tedaj v ljubljanski hiši, bodo ostali nepozabni: tisti večer, ko je prišel, potem pa vsa strašna mesečna agonija. V nepopisnih telesnih in duševnih mukah je umiral naš najboljši brat, čeprav smo malo z njim govorili. Pa je bilo dovolj, da smo ga videli, da smo o njem slišali. Brata Dolar in Vodenik, ki sta mu stregla, sta nam poročala dan na dan, kaj preživlja škof. Končno je omahnil v božjem objemu ta zvesti, med nami najbolj zvesti sin sv. Vincencija.

Zato je prav, da Misijonska družba vse stori, da nam postavi Cerkev na oltar tega preprostega velikana, šibkega orjaka, samotarskega apostola ljubezni. Potrebni smo mi in potrebni bodo bodoči rodovi tega svetlega zgleda.

F. S.

KAKO SE IMAJO NA MADAGASKARJU

Da ne pozabimo: Tam je pač največja skupina rojakov, misijonarjev in misijonark.

Skupaj z italijanskimi sobrati deluje v Ihozy primorski rojak, z Mirna pri Gorici doma, Ivan štanta CM.

Na področju farafanganske škofije pa delujejo trije škofijski duhovniki: Janko Kosmač, Janko Slabe in Franček Kraner, potem pa pet lazaristov: Buh France, Rok Gajšek, Puhan Janez, Rado Sušnik in Peter Opeka. Poleg tega so tam štiri usmiljenke: Marjeta Mrhar, Marija Pavlišič, Terezija Pavlič in Amanda Potočnik. Vsega skupaj 13 mož in žena na delu v tem odseku Gospodovega vinograda. Nekateri so nam v zadnjem času pisali.

Naj najprej povemo nekaj iz pisma IVANA ŠTANTA CM z dne 19. III.

„Vsak misijon ima svoj začetek, svojo rast, pa tudi preprosto vsakdanjost. Prva leta, posebno če mladi ljudje začenejo misijon na novo, je veliko idealizma: človek sanja, da bo v nekaj letih mogel zelo vplivati na izboljšanje ljudi in okolja. Pozneje pa mora ugotoviti, da je v glavnem vse ostalo pri istem. Evangelij si le prav počasi utira pot v srca ljudi. Neuspehi in razne težave izsuše mnogo idealizma in poetičnosti v razpoloženju. To, kar ostane, je delo iz verskega prepričanja, ki se nadaljuje, tudi če ni vidnih uspehov, ker se dela iz ljubezni do Kristusa.

Zdi se mi, da smo v našem misijonu škofije Ihozy v tem položaju. Pred 15 leti se je načrtovalo in predvidevalo: Ihoška škofija naj bi imela 25 misijonarjev. Iz Italije doslej še ni prišlo toliko misijonarjev. Od 19 duhovnikov-lazaristov, ki so prišli na Madagaskar, sta dva že odšla po plačilo (škof Dusio, umrl 1970. in pretekli mesec Peressutti zaradi prometne nesreče), dva sta se vrnila v Italijo, trije so si zbrali drugo pot. Po novih določilih se more vsake štiri leta vzeti dopust in iti v domače kraje, kar je vsekakor dobro. A število delavcev v vinogradu je pičlo, in kadar jih še nekaj manjka, nastopijo težave v rednem apostolskem delu. Tu pri nas na ozemlju 42.000 km², kjer živi okoli 200.000 ljudi, je redno aktivnih delavcev na terenu le deset. Po 17 letih, odkar delujemo v tej pokrajini med rodod Bara, nimamo še nobenega domačega duhovnika iz tega rodu, čeprav smo v tem času poslali v malo čega semenišče v Farafangano kakih 40 dečkov... Poskus je med sestrami malo bolj uspešen: iz naše škofije je doslej šest sestra, dve usmiljenki in štiri Nazarečanke.

Novi šolski zakoni so povzročili krizo pri širjenju vere. Preje smo imeli veliko osnovnih šol, kjer so se otroci skupaj z abecedo naučili tudi glavnih verskih resnic. Sedaj, odkar je država prevzela skoraj vse šole na podeželju, smo to priložnost za apostolat izgubili. Treba bo iskati novih metod za evangelizacijo. Hvala Bogu, na Madagaskarju je vera na splošno spoštovana, vendar so ljudje v zadnjih letih bolj kritični in so se nekateri oddaljili od vere, dočim so drugi postali kritični bolj zavestno.

Razlago slik najdeš v dopisu župnika Petra Opeka.

Levo zgoraj: Škof ob sprejemu žena v Marijino družbo. Spodaj škof med pridigo; deklica v majci s spominskim napisom.

Zgoraj množica ob 75-letnici vangaindranske škofije pri blagosloavljanju temeljnega kamna nove župnijske dvorane. Spodaj: Dekleta so nastopila z domačimi plesi.

Čeprav naša škofija obstoji že od leta 1967, bomo komaj letos 15. avgusta blagoslovili novo katedralo. Načrt za to veliko in lepo stavbo je napravil ihoški župnik g. Mombelli, ki je sam tudi vodil vse delo gradnje od začetka do konca. Upam, da bodo na otvoritev prišli tudi vsi slovenski misijonarji.“

Že zadnjič smo objavili poročilo župnika Vangaindrana, glavne postaje takozvanega slovenskega misijonskega področja, PETRA OPEKA o slavju 75 letnice, odkar obstaja ta misijon. Zdaj pa nam je skrbni misijonar poslal še vrsto fotografij s tega slavja, ki jih objavljamo skupaj z vsebino njegovega pisma z dne 2. IV. tega leta:

„Kot sem vam obljubil, vam pošljem nekaj slik z našega praznika, ki pa na žalost niso uspele. Fotoaparat, s katerim sem slikal, je bil pokvarjen. škoda, ker bi le rad imel za župnijo malo več spomina na 75-letnico. Rado je slikal za diapozitive, pa ne vem, če bo njegovo kaj boljše uspelo...“

Na ta praznik smo polagali veliko važnost, vse z željo, da bi prebudili naše kristjane. Zato si v tem smislu še naprej prizadevamo, posebno pod vidikom duhovniških in redovniških poklicev. Včeraj smo imeli sestanek župnijskega sveta, ali, kot tukaj pravimo, „Komity ny Fiengonana“ in smo cel dan razmišljali o problemu domačih poklicev. Enkrat mesečno se zberemo za cel dan. Prvo nedeljo v mesecu po maši začnemo s celodnevnim sestankom. Razdelimo se v več skupin, po pet ali šest v eni. Vsaka skupina mora razmišljati in pripraviti odgovore na vprašanja, ki so se ji stavila. Ko končamo delo po skupinah, imamo kosilo. Vsak član prinese četrt kilograma riža, ki je tukaj mera, ki ji pravijo kapoaky; če se sestanek predvidi do večera, ima prinesiti dva kapoakya riža. Poleg tega vsak prinese 100 malgaških frankov za meso. (250 malgaških frankov je 1 USA dolar.) S tega vsega se pripravi potrebna hrana. Včasih smo kar mi dajali vso prehrano za udeležence. Zdaj jih pa navajamo k neodvisnosti, pa se jim zdi že kar samo po sebi umevno, da vsak zase prinese. Po kosilu se spet zberemo v celoto in vsaka skupina mora poročati o tem, kar je v dopoldanskem sestanku pripravila. Tedaj se navadno vname zanimiva debata, po kateri pa se morajo vsi zediniti v en skupen zaključek. Ti sestanki so zelo razgibani. Posebno naši antišaki, prebivalci tega področja, so zelo direktni v svojem izražanju in ne skrivajo svojih misli. Zato so včasih debate naravnost ostre in zelo glasne. Kdo, ki naših ljudi ne pozna, bi ob tem mislil, da si bodo zdaj zdaj skočili v lase...“

Na včerajšnjem sestanku o poklicih je bilo veliko zanimivih idej. Pravijo: „Zdaj šele začenjamo resno misliti, da moramo sami poskrbeti za domače poklice. In če ne bomo molili po družinah, ne bomo imeli teh poklicev...“ Ti sestanki počasi ostvarjajo novo miselnost in versko dozorelost v mišljenju naših kristjanov. Če bo naša 75-letnica to prenovno mišljenje posplošila, bo uspeh proslave velik in od Boga blagoslovljen.

Zdaj pa razlaga slik, ki jih pošiljam:

Naš škof Charles Ramy Rakotonirina pridiga v obnovljenem presbiteriju. Kot se vidi na sliki, imamo kar dober mikrofona, ki ga je nabavil Janez Puhan s pomočjo dobrotnikov. Ko je prišel v Vangaindrano

državni predsednik, je bil edini mikrofon, ki je funkcioniral, naš cerkveni. Iz uslužnosti smo jim ga dali na razpolago.

Na drugi sliki škof sprejema žene v Marijino družbo. Tu v naši škofiji so te žene, čeprav so že v letih, zelo delavne. Ker jim gre življenje proti koncu, se hočejo Bogu prikupiti. . . V naših župnijskih organizacijah nam manjka mož in žena srednjih let.

Naslednja slika kaže blagoslovitev vogelnega kamna bodoče župnijske dvorane, ki jo bodo skušali v čim večji meri postaviti sami župljani; za začetek imajo že 1.000 dolarjev zbranega. Kot sem v zadnjem pismu sporočil, misli naša misijonska skupnost prispevati kritje stroškov za streho dvorane.

Ena naslednjih slik kaže naša malgaška dekleta, kako plešejo na slovesnosti, samo folkloro. Pri malgaših ni praznika brez plesa, ki jim je v krvi. Imajo tudi zelo dober okus zanj.

Deklica po imenu Odette iz župnijske organizacije, ki je v jopici s spominskimi napisi k 75-letnici misijona. Glavni napis: Kristusovi poslanci.“

Tako pismo Petra Opeka.

Misijonar RADO SUŠNIK je pismu pripisal nekaj vrstic:

„Rok Gajšek se je v januarju vrnil iz Slovenije, a jaz grem še vedno včasih v Ranomeno, ker je itak zdaj Rok tam sam. Sploh kaže, da nas bo v škofiji vsako leto manj duhovnikov misijonarjev. Zato polagamo še toliko večjo važnost na delo za domače poklice, saj Cerkev ne zaživi v polnosti, dokler ni dovolj domačih delilcev božjih dobrot in oznanjevalcev evangelija. Mar ni po 75 letih že čas, da pride do tega?!“

Isti misijonar pa je pisal več v začetku aprila svojim domačim v Slovensko vas, v začetku maja pa vodju Misijonskega zavoda Francu Sodju. Iz obeh njegovih pism povzemamo tele vsem zanimive vesti:

„Od treh laičnih misijonarjev, ki so iz Slovenske vasi prišli za tri leta nam na pomoč in so se bili pred meseci vrnili k vam, nimam kakih vesti. Najbolje bi bilo, če bi kar prišli nazaj, saj je dela zanje na pretek. Motorji in avti škripljejo, da je veselje. Peter se pripravlja na zidavo župnijske dvorane, mizarski stroji v Ranomeni še vedno molčijo. . .

Ko sem ravno pri Ranomeni, naj povem, da se je Rok Gajšek srečno sredi januarja vrnil med nas in spet pridno dela. Jaz sem ga šel čakati v Tananarive in sem uporabil priliko še za ureditev zob, pa še k zdravniku sem šel radi noge. Naredili so mi radiografijo, ki je pokazala, da je kost povsem zdrava. Zakaj mi noga še vedno vsakih nekaj mesecev zateče, pa tudi kirurg ni vedel povedati.

Ko sva se z Rokom vrnila, je bilo tu v Vangaindrano že vse na nogah. Nekaj dni kasneje, v nedeljo 28. januarja smo namreč praznovali 75-letnico ustanovitve Vangaindranskega misijona. To je bil pred vsem praznik vere, poglobitev vere, seveda pa je bilo tudi veliko zunanjsega slavlja.

Včeraj je bila pa Cvetna nedelja. Ko že tukaj ne delajo butaric (jih tam še delate?), pa je vsak imel palmovo vejico. Jaz sem s sestro

Margarito že v petek šel v Betsafo, 9 km od tu proti morju, ob reki Mananari. Že v petek smo pripravili nedeljsko bogoslužje, v soboto smo obiskovali kristjane po hišah in v nedeljo je bilo v cerkvi kar precej ljudi, tudi protestantske mladine je bilo nekaj. Malo nam je nagajal dež, ki ga je tukaj sedaj že čez glavo, pa smo vseeno imeli procesijo in lepo bogoslužje.

Naš sobrat Janez Puhani je prejšnji teden dobil telegram, da je njegov oče hudo bolan, zato je šel že v soboto v Tananarive, da odide verjetno še ta teden v Slovenijo. Mislil je iti na dopust koncem julija, zato je imel papirje že urejene. Tudi Kosmač je včeraj odletel iz Tananarive, če je šlo vse po načrtih. Prve dni julija pa se poda na pot še Kraner. Tako nas bo nekaj časa kar bolj malo. Kosmač se bo vrnil, ker je že obnovil pogodbo za pet let, za Kranerja se pa še ne ve, kako bo. Morda že veste, da verjetno še letos dobimo novo moč iz ljubljanske škofije. Včeraj je bila nedelja Dobrega Pastirja, vesoljni dan molitve za duhovniške in redovniške poklice. Škofova in tudi naša velika skrb so domači poklici. Sedaj so v celi škofiji samo štirje domači duhovniki in od teh sta dva stara nad 70 let, v velikem semenišču pa je iz cele škofije le eden v drugem letniku. Število tujih misijonarjev se tudi manjša iz leta v leto in nekateri so še mnenja, da bi morali sploh vsi tuji misijonarji kar oditi, da bi se morda tukajšnji kristjani prebudili. Veliko je še med krščeniimi staršev, ki svojim otrokom ne bi dovolili vstopiti v semenišče, a glavni vzrok, da ni poklicev, je pomanjkanje dobrih krščanskih družin sploh. Ob nedeljah v cerkvi vidiš skoraj samo otroke in starejše žene, pa nekaj možakarjev in malo mladine. Mladih staršev skoraj ni v cerkev, in to pred vsem, ker niso poročeni cerkveno. Nerazdružljivost zakona je za naše Malgaše zelo težko sprejemljiva. V tukajšnjih knjigah je za 75 let župnije 10.950 krstov (zadnjih 10 let 1.400), porok pa v istem času 523 (zadnjih 10 let 90 porok, od tega v zadnjih petih letih samo 30). Poroke so večinoma po nekaj letih zakonskega življenja, ko imajo že več otrok. Porok mladih skoraj ni. Na duhovniških sestankih (vsaka 2 meseca se zberemo vsi duhovniki škofije za tri dni) se je že veliko govorilo o tem vprašanju, pa brez zadovoljivega odgovora. To stanje je pač dokaz, da vera tu še ni zasidrana in da so misijonarji še potrebni. Veliko staršev prosi za krst bolj zato, ker vidijo v tem zdravilo, zlasti proti obsedenosti, kot pa iz resnične vere v Jezusa Kristusa z vsem, kar ta vera pomeni.“

JANKO SLABE, škofijski duhovnik, pa nam že januarja meseca letos o tem-lem kramlja:

„Skoraj vso pošto sem dobil danes naenkrat. Popoldne sem jo samo na hitro pregledal. Sedajle pa jo bolj zares prebiram in obenem odgovarjam. Ura je deset zvečer. Ne vem, od kod se je vzel cel roj neke vrste črnih „šuštarjev“, ki me obletava in nagaja, da še v redu pisati ne morem. Najraje bi šel kar spat, pa sem ob toliki pošti naenkrat, prisiljen odgovarjati. Poleg tega mi eden od bratov piše: „Če si še živ, nam odgovori, če pa si že umrl, pa ni treba, bomo že potrpeali!“

Vreme se je tukaj postavilo na glavo. Riž je slabo obrodil, ker je bila velika suša. Sedaj pa bi morali tudi že novega presejati, pa je ko-

maj ta teden bilo malo dežja. V mojem riževem polju je bila zemlja vsa razpokana, kljub temu, da je svet navadno močviren. Ponavadi so ob tem času poplave. Letos pa voda naraste samo zaradi zaprtega rečnega ustja, ki ga zasuje morje, Ker je premalo padavin, reka nima dovolj moči, da bi premagala morske valove. Voda postane slana, nepitna, in če predolgo traja, škoduje tudi rižu.

Kava mi še slabše rodi. Jo moram še dokupovati, ker je kar precej pijem. Pomaranče so mi dobro obrodile, samo niso še zrele. Klinčki (drevo nagelnovih žbic) tudi dobro uspevajo in bodo prihodnje leto rodili. Posejal sem tudi riž na suhem, ki lepo kaže, le nekaj so mi ga požrli moli. Treba ga bo dosejati. Solate veliko pojem, odkar sem kuram porezal perutnice. Pojedel sem prvo jugoslovansko bučo. Preveč nagosto sem jih posadil, pa sem dobil samo en sadež, toda ta ogromen. Posadil sem tudi nekaj okrasnega drevja in cvetličnega grmovja, pa mi ljudje očitajo: „Kaj boš to sadil, ko ni nič za jest. No ja, vsako tele ima svoje veselje, tako tudi vi belci.“

Že pred nekaj meseci sem začel večerno šolo za opismenjevanje odraslih. Imam dve skupini po deset ljudi: eno od štirih do šestih popoldne, drugo pa od pol sedmih do pol devetih zvečer. Šola je zastoj, le knjige morajo kupiti, če jih hočejo nesti domov. Večina so to mladi družinski očetje. V znak hvalečnosti so mi šli že dvakrat pomagat delat na rižno polje. Vsak teden ima zanje tukajšnji zdravnik tudi zdravstveno vzgojo. Večkrat tekmujejo v računstvu. Nekega dne sem za šalo zmagovalcu dal bonbon. Ni jim bilo všeč: „Saj se ne učimo za bonbone, ampak za znanje. Drugič nam ne dajaj več, rajši ostanemo doma!“

Na božič sem imel 23 prvoobhajancev, nekaj krstov dojenčkov in kakšnih deset odraslih. Za birmo se bodo pa sedaj začeli pripravljati. Otroke poučuje verouk katehar, odrasle pa sam.

Najvažnejša je priprava staršev na krst njihovih otrok. Škof mi je najprej prepovedal krščevati otroke, ki so rojeni izven družine. „Kaj bom pa potem krstil?“ sem mu rekel, „če teh ne bom!“ Pokazal sem mu seznam pripravljenih otrok. Vičel je, da je večina rojenih izven družine. Za tem sledijo otroci staršev, ki niso cerkveno poročeni. Zakonskih otrok pa je prav malo. „Ali ni morda boljše krstiti vse, obenem pa postaviti novi pogoj: temeljita priprava s poglobljanjem vere in jih s tem počasi vzgajati k bolj urejenemu družinskemu življenju?“ škof mi je pritrdil: „Vidim, da ste Slovenci še čisto na misijonskem področju. Delajte, kot se vam zdi najbolj pametno, predvsem pa že krščene utrjujte v veri!“

Še zmeraj spopolnujem rodbinsko kartoteko, da bi tako ljudi dovolj poznal. Za razumevanje vaškega življenja je zelo važno poznanje sorodstvenega sistema. Drugače bi se temu reklo: socialnega ustroja. Pojmovanje sorodstvenih vezi in s tem tudi izrazov je čisto drugačno od evropejskega. Ko mi je nečakinja sporočila, da je rodila sina, sem se moral prisiliti, da sem jim rekel, da sem dobil vnuka, ker bi jim sicer moral na dolgo in široko razlagati. Po drugi strani pa me je motilo, češ, bodo rekli: tako mlad in še mompera, povrhu pa ima že vnuka. Pa

so me čisto prav razumeli: „Zdaj boš pa dal za pijačo, ko si dobil vnuka!“

Še nekaj besed o materialni pomoči ljudem. Najprej vsem hvala, da se žrtvujete za nas! Vaše darove uporabimo v dve smeri: v splošno dobro in pomoč posameznikom.

Mnogi posamezniki so res potrebni pomoči, vendar pa nam to nemalokrat postavlja probleme. Hudo je, ker pri nekaterih nastopi nevoščljivost. Včasih gre tako daleč, da kvari pastoralno delo, čeprav je bilo vse pravično razdeljeno. Počasi prodira ideja, da naj sami odločajo, kdo je res potreben. Tako ne bodo mogli zameriti misijonarju.

Čutiti bi tudi morali, da je pomoč od zunaj res le pomoč njihovemu delu, ne pa dar, ki je padel iz nebes. Velikokrat ob delih za cerkev pričakujejo nagrado. Še ne čutijo, da je to njihovo. Včasih jim nekateri misijonarji s kakšno nagrado „plačajo“ delo za cerkev, da bi jih s tem vzpodbudili še za naprej. To pa povzroča probleme pri drugih misijonarjih, ki ljudem želijo vzbuditi zavest, da so delali zase in ne za misijonarja in jim zato ob delih za cerkev ničesar ne dajo.“

To so pisma nekaterih naših „Malgašev“. Iz njih pač vidimo, da pronicanje krščanstva v malgaško ljudstvo ni enostavna stvar. Zato molimo za nosilce evangelija v tej deželi.

Bolnico so prinesli k sestram v Ranomeni. Prednica s. Marija Pavlišič jo sprejema.

IZ SONČNE ZAMBIJE

LETO 10 št. 2

SPET V KIZITU

Ko sem se vrnil v župnijo Kizito (Lusaka), sem se znašel sredi zelo razgibanega farnega življenja. V božični številki sem omenil, da je prebivalcev v župniji zelo veliko (nihče ne ve, koliko jih je, gotovo pa čez 70.000) in da bo treba misliti na graditev cerkve v novih predmestjih. Nikoli se nisem smatral za gradbenika in nisem mislil, da bom kdaj gradil cerkev. To bi raje prepustil Kokalju ali Tomažinu. Toda potreba je prevelika in sem zagrabil za delo.

Dobil sem gradbeni prostor, kupil ogrodje za streho in nekaj gradbenega materiala. Začel sem se pogajati z vodno upravo. Z elektriko ne bo težav, ker je napeljana do bližnje gostilne. Graditi bomo začeli, ko bo voda napeljana.

Rad bi videl, da bi cerkev v glavnem zgradili ljudje sami. Potem jo bodo tudi cenili in obenem cenili vse, za kar bo cerkev pričevala.

Naša župnija je razdeljena na 30 malih krščanskih občestev. Vsako občestvo je kakor župnija v malem. Voditelji občestev so se dogovorili, da bo vsaka družina prispevala svoj dar vsak mesec. Tudi katehumeni so del občestva. Letos imamo okrog 500 odraslih pripravnikov na krst.

Zelo me veseli, da ljudje tako radi molijo. V postu napolnijo cerkev za križev pot. Sami so organizirali duhovne vaje. Pet fantov sem poslal v semenišče, več deklet k sestram.

Težko je, da sem edini duhovnik na tej veliki župniji. Trenutno je pri meni hrvaški jezuit Ivica Gerovac, ki je na dvomesečni praksi pred odhodom v Mumbwo, kjer bo misijonaril s Stankom. Ivico sem poznal že v Zagrebu, kjer sva se navduševala za misijone. Najprej bova z mašno daritvijo obiskala vse naše male krščanske skupnosti.

Janez Mlakar

POGOVOR Z BR. ROVTARJEM

je vedno prijeten. Jože je nasmejan, preprost, poln dobrote in se pogovarja, kakor da nima večjih problemov. Ob prazniku sv. Jožefa je prišel v Lusako, kjer smo se zbrali k praznovanju godov in rojstnih dnevo, ki jih praznujemo v marcu.

Nič se ni pritoževal, čeprav vsi vemo, da ni lahko biti ekonom bogoslovja in skrbeti za sto ljudi v dneh ekonomske stiske. Povedal je, da so po dveh letih dobili nazaj deset krav, ki jih je ukradel eden od delavcev v bogoslovju. Zdaj premišljuje, kako bi zavaroval kokoši, da jih ne odnesejo, predvsem pa, kako bi povečal in preuredil kuhinjo za družino, ki je vsako leto večja – septembra pričakujejo kar petdeset študentov prvega letnika bogoslovja. Posebno težko je dobiti dovolj veliko

posodo. Staro peč popravlja že tri leta, ker ni nadomestnih delov. Potrebovali bi velik hladilnik. Nabavlja cevi za vodovod, spet brez uspeha, ker jih – ni nikjer. Vodo pa nujno potrebujejo tudi za vrt in sadovnjak, saj je Jože nasadil banane, pomaranče in drugo sadje.

Pri svojem delu se srečuje z vsemi zambijskimi škofi: sedem je Zambijcev, dva sta Evropejca. Veseli ga, da bodo letos imeli 20 bogoslovcev, ki bodo prejeli nižje redove. S posebnim zadovoljstvom pa se spominja potovanja v Sveto Deželo skupaj z br. Dilberjem, hrvaškim misijonarjem v Lusaki.

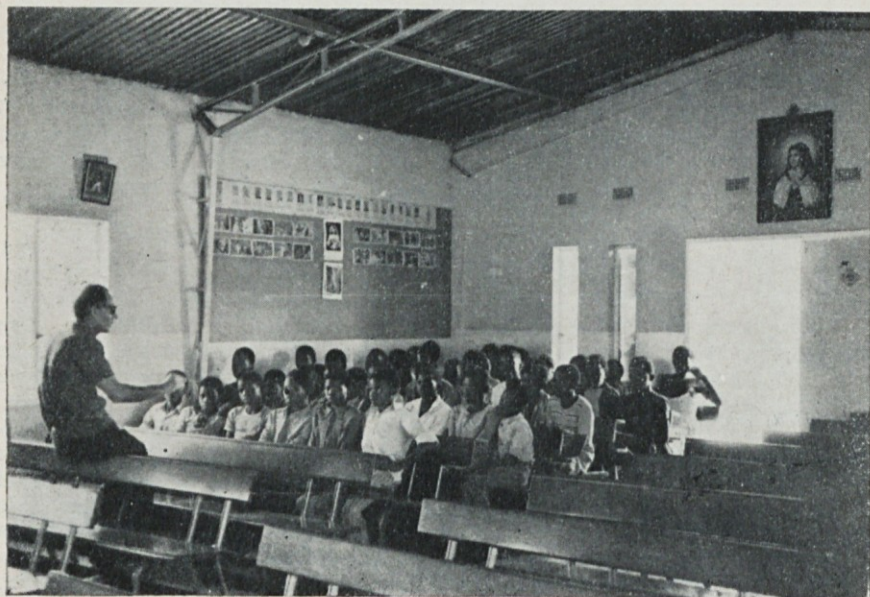
VRAČ V ZADREGI IN ŠE NEKDO

Bralcem SZ je znano, da je župnija Mumbwa zelo razsežna. Morda vedo tudi to, da je v njej del narodnega parka Kafue. Lahko si tudi mislijo, da imajo kakšnega vrača. Vse to je res. Ne vedo pa še, kako je ta vrač prišel v zadrego. Takole se je zgodilo.

Poglavar . . . , ki je tudi poglavar mesta . . . , je zbolel. Šel je k zdravniku, toda zdravila niso pomagala. Zato se je obrnil na vrača C. . . . Ta je res prišel, saj sta se že od nekdaj poznala. Predpisal mu je razna zelišča, bral iz sv. pisma, čeprav sam ni kristjan. Bolezen pa se ni vdala. Pa predpiše vrač poglavarju, da mora svoje žene (je mnogoženec) pustiti na miru za določeno dobo. Ta zadnji nasvet, skupaj z vsemi drugimi, je pomagal. Poglavar se je bolje počutil in ozdravel.

Medtem, ko je poglavar živel samotarsko življenje, v želji, da ozdra-

Misijonar o. Tomažin poučuje verouk v prejšnji cerkve kraja Chelston, kjer deluje.

Oče Tomažin z laičnim pomočnikom in domačo sestro sredi veroučne skupine pred novo cerkvijo v Chelstonu.

vi, je ena od njegovih žen dobila otroka. Vrač je bil v zadregi...

Poglavar je sklical sosedne poglavarje, jim razložil svoj položaj, na koncu pa jih je zaprosil: „Pomagajte mi, da se rešim vrača C...“ Pomagali so mu. Vrač je odšel lansko jesen.

Novembra meseca pa so začeli levji ubijati poglavarjeve krave, vsak teden po kakšno. Leve so slišali in tudi v časopisih so pisali, da so levji ob mestu. Trije policaji in štirje lovci so šli oboroženi nad leve. O levjih pa ne duha ne sluha, čeprav so krave kar naprej izginjale. Tudi sledovi levjih tac in krempljev so bili očitni.

Ljudje so začeli govoriti, da je leve poslal duh izgnanega vrača. Vračov duh jih ščiti in skriva. Dvajset krav so levji kremplji razmesarili do februarja letos. Po maši pa pride k meni eden od župljanov in mi pove, da je lev napadel junca, ga odnesel in v grmovju za vasjo požrl. Kmetje so v strahu za živino. Ponoči kurijo ogenj ob stajah in trepetajo pred zvermi.

Poglavar se boji in lovci tudi, saj vsi verjamejo v vračevo skrivnostno moč. Obljubil sem, da grem nad leva, če mi preskrbijo primerno puško. Kako se bodo dogodki razvijali – pa prihodnjič.

Stanko Rozman

SPALNA BOLEZEN

V litanijah vseh svetnikov prosimo Boga, da nas reši kuge, lakote in vojske. V dolini Katondwe, kjer misijonari Radko Rudež, bi molitev

lahko takole spremenili: Ce-ce muhe, lakote in vojske – reši nas, o Gospod! Dolina je 300 km oddaljena od Lusake in delno odrezana od prestolnice zaradi sovražnosti v sosednji Rodeziji. Tudi misijonarji so v nevarnosti zaradi min, ki so položene na nekaterih poteh. Dolina je že nekajkrat doživela rodezijske vdore in postala področje oboroženih spopadov.

Vojska prinaša pomanjkanje, v dolino Katondwe pa je zadnje čase vdrl še en sovražnik – muha ce-ce, ki prenaša spalno bolezen. Veliko ljudi je zbolelo, med njimi tudi del misijonskega osebja.

Muh ce-ce sem se zelo bal, ko so me pikale na poti po misijonu Mambwa, dokler me zdravnik ni potolažil: „Od tisoč muh je le ena res nevarna. Mene so opikale, da je bilo joj. Če jo dobiš, te bomo pa pozdravili.“

Spim sicer rad, ne bi pa rad tekkel v gozd in tam za vedno zaspal. Tako se baje godi tistim, ki zbole, in ker se ne zdravijo, jim bolezen uniči mišična tkiva. V polsnu tečejo na „varno“ in v samoti umro.

V dolini Katondwe se je spalna bolezen nekoč redno pojavljala. Po drugi svetovni vojni je oblast ukazala, naj se prebivalstvo doline preseli drugam. Poljski misijonar p. Wal'gura pa je bil zaljubljen v dolino in je hotel pomagati ljudem. Zaobljubil se je, da bo zgradil Mariji v čast kapelo na hribčku in tam vsako soboto maševal. Pridobil je lovce, da so postrelili opice v misijonu (opice so namreč prenašale bolezni), s pomočjo domačinov je požgal travnato savano. Šolarjem je dajal škatljice od vžigalic, in kdor mu je vrnil škatljico napolnjeno z muhami ce-ce, je dobil denarno nagrado.

Nevarne muhe so se tako rešili in oblast je prebivalstvu dovolila, da ostanejo. Pater je zgradil kapelico na gričku, ki so ga imenovali Kalvarija, in tam maševal vsako soboto do svoje smrti.

Nasledniki so mašo opustili (p. Rudež pravi, da moramo stare navade spoštovati). Opice so se spet razmnožile. Zaradi nemirnega obmejnega področja je dolina manj zavarovana pred muho ce-ce.

Stanko Rozman

KAJ JE NOVEGA PRI IGNACIJU?

V maju bosta minili dve leti, odkar sem prevzel skrb za župnijo sv. Ignacija. Pomaga mi ameriški sobrat p. Peter. Naš prijatelj g. Škoda z Bleda, p. Berden in drugi me spodbujajo, naj pišem o svojih doživetjih in načrtih... Ko bom prihodnje leto prišel na oddih v domovino, bi rad izdal drugo knjižico „Iz Sončne Zambije“ (prva je izšla 1972). Hvaležen bom prijateljem, ki mi bodo svetovali, o čem naj pišem, na katera vprašanja odgovorim, da bodo s knjigo zadovoljni. Torej se priporočam za nasvete.

Dvanajst let sem že v lusaški nadškofiji. Ko spremljam delo na župnijah, sem vedno bolj prepričan, da ima vsaka župnija svojo posebno podobo, da so torej župnije zelo različne. Podeželjske so različne od mestnih, predmestne od onih v središču mesta.

Zelo težko je pisati o župniji sv. Ignacija, ker se bojim, da bi njene probleme bralci lahko posplošili in si tako ustvarili napačno podobo o misijonskem delu.

Pri Ignaciju – v srcu Lusake – ni muhe ce-ce, ni 500 katehumenov, ni 30 malih občestev, ni potrebe po gradnji novih cerkva, ni posebnih materialnih problemov in podružnic, ni krav in kokoši in sadovnjaka, ni Babilona jezikov. . .

Ko sem prišel k Ignaciju, sem našel župnijo, ki je zelo drugačna kot vse druge v nadškofiji. Župnija za izobražene Zambijce in predstavnike oblasti, za belce, Azijce in Afričane iz drugih držav. Župnija s šestimi nedeljskimi mašami (pri eni našteješ več kot 200 avtomobilov), z dvema liturgičnima jezikoma (angleščina in latinščina), z enim pevskim zborom, z dvema organizacijama (katoliška ženska liga in dobrodelna organizacija sv. Vincencija Pavelskega), z osmimi jezuiti, ki so pripravljene ob nedeljah maševati in pridigati. Župnija, ki sprejema vernike iz vseh drugih mestnih župnij. Župnija, ki jo duhovniki kritizirajo, ker je pač posebne vrste in se ne zmeni preveč za pastoralne in liturgične predpise, ki se jih držijo druge fare. Župnija, ki je bogata, konzervativna in ne pozna sodelovanja z drugimi župnijami. Vseh 20 let so jo oskrbovali le jezuiti – Irci, ki stanujejo v rezidenci ob cerkvi.

Provincijal me je poslal k Ignaciju z besedami: „Vem, da ti dajem težavno nalogo.“

Kaj se je dogajalo v teh dveh letih v našem farnem življenju? Naj na kratko omenim nekaj značilnih novosti.

Najprej smo uvedli nedeljsko mašo v domačih jezikih in organizirali pevski zbor, ki pri tej maši vodi petje domačih pesmi. Ta maša je že pritegnila veliko preprostejših vernikov in katehumenov, tako da se tudi revni in manj izobraženi lahko počutijo „doma“ v župnijski cerkvi. Večina izobraženih Zambijcev ne prihaja k tej maši.

Mladina je prevzela petje pri novi (sedmi) maši, ki smo jo začeli, da bi uvedli tudi moderne pesmi (s kitarami) in dali mladini možnost, da se uveljavlja. Za mladino smo začeli mladinski klub.

Zaročenci imajo šest tečajev na leto. (Porok 50.)

Zaposlili smo katehista, ki ga prej ni bilo pri Ignaciju. Odrasle katehumene poučujemo trikrat tedensko v angleščini in domačih jezikih.

Uvedli smo nekatere liturgične spremembe: pozdrav miru med mašo (prejšnjim župnikom to ni uspelo!), trenutke tišine po evangeliju in obhajilu, slovesen vhod v cerkev pri mašah s petjem, oznanila berava pri vseh mašah in jaz ali Peter, bralca beril imata svoja sedeža pri oltarju, redno krščujemo le dvakrat mesečno (krstov 240), vsak mesec imamo spokorni obred, skoraj vsak dan pa koncelebracijo. . .

Eden od izobraženih vernikov nas je zapustil z besedami: „Vatikanski cerkveni zbor in kar zdaj delate v župniji je hudičevo delo.“

Doslej smo organizirali 6 malih krščanskih občestev. Sestajajo se enkrat mesečno. Včasih imam mašo v hiši, kjer se zberejo.

Molitvena skupina moli vsak torek od 6 - 7 zvečer. Za izobražence organiziramo teološke tečaje.

^vŠTIRJE SLOVENC

NA SLONOKOŠČENI OBALI^{v v}

V Afriki imamo že nekaj časa zambijsko skupino naših rojakov-misijonarjev, in če Madagaskar na nek način prištevamo Afriki, je tam še večja skupina slovenskih usmiljenk, lazaristov in škofijskih duhovnikov, da laičnih misijonarjev zdaj ne jemljemo v poštev.

Zadnje čase se nam pa tudi na drugem koncu Afrike nabira lepa skupina misijonarjev — v Slonokoščeni obali. Najprej je šla tja s. Magdalena Černe, potem se je istemu misijonu posvetil škofijski duhovnik Ivan Bajec, pred letom dni se mu je pridružil drugi škofijski duhovnik, njegov rodni brat Pavel Bajec, končno je pa tudi s. Magdalena dobila v s. štefani Sever sodelavko.

Naj zato ob sliki vseh štirih, ki nam jo je poslal Ivan Bajec, objavimo tudi pisma treh, sestre Černe in obeh bratov Bajec, med tem ko se nam s. Sever še ni oglasila. Po časovnem redu si pisma takole slede:

Pismo *Pavla Bajca* s koncem februarja. Piše z misijona Divo, kjer je nastavljen:

„Vesel sem, da sem vključen v krog slovenskih misijonarjev, zlasti zaradi molitev, ki jih dobri verniki opravljajo za misijonarje in misijone, saj prav tega tukaj najbolj potrebujemo. Brez božje pomoči je naše delo prazno. Pa, kot pravi apostol sv. Pavel: 'On, ki me je poklical, mi bo dal tudi moč in delo blagoslovil'.

Koliko časa bom ostal v tej deželi, si zaenkrat še ne morem predstavljati, a prišel sem z željo, ostati čim dalj časa.

Zdaj se pripravljamo na postni čas, ki se začenja prav jutri. Danes je pustni torek, ki pa tukaj ni tako buren kot pri nas, Slovencih.

Eden od sobratov, ki delajo na župniji, je zbolel in odide prihodnji teden domov v Italijo, tako bo sedaj v postu še več dela za nas, ki ostanemo. Jaz še nimam avtomobila, pa upam, da bom kmalu zbral toliko, da si preskrbim to prepotrebno sredstvo za apostolat tu. Sicer še ne morem delati tako kot drugi, ker sem pač še začetnik in še ne razgledan, kajti treba je precej časa, da človek vsaj malo dojame skrivnostno Afriko.“

S. Magdalena Černe je pisala v začetku marca:

„Prejela sem vaše pismo in v njem ček za našo cerkev. V imenu Gospodovem se vsem nepozabnim dobrotnikom iskreno zahvaljujemo! Saj denar je za Njegovo hišo, za Njegovo svetišče. On sam se bo zahvalil vsakemu na svoj božji način.

Prosim Vas, da rojake povabite k molitvi in žrtvi za naš misijon. Vedno bolj sem prepričana, da brez molitve naših prijateljev misijo-

Razlago glej v pismu Ivana Bajca.

narji ne moremo nič storiti. Priporočam v molitev zlasti molitveno skupino, da bi Gospod dal vsakemu potrebno vztrajnost. Mnogo jih začne, a le malo jih vztraja. Kdor pa vztraja, mu da ljubi Bog milost popolnega spreobrnjenja. Enkrat tedensko se zbiramo, molimo, poje-mo in premišljujemo evangelij. Pomagajte nam pri našem misijon-skem delu! Pa tudi jaz Vam obljubim, da bom še bolj molila za rojake!“

20. aprila pa je *Pavel Bajec* spet pisal iz istega kraja Divo:

„Kar hitro mineva čas in sem se že kar vživel v življenje misijon-arja. Zlasti okrog velikonočnih praznikov je bilo veliko dela. V postu smo imeli srečanja za vernike in za katehumene, ki so bili potem na veliko soboto kršчени. Vsak petek smo imeli križev pot po mestu, vsa-kokrat v drugi mestni četrti. To je bilo lepo pričevanje naše vere. Lju-dje so radi prihajali in sodelovali. V velikem tednu smo imeli nepo-sredno pripravo odraslih katehumenov na krst. Vsak od njih se je mor-al pripravljati tri leta in ves čas že praktimirati krščanstvo. Pred kr-stom pa je moral položiti še nekake izpite. Seveda na veliko soboto ni-smo mogli pri maši vseh krstiti, ampak je bil krst še v nedeljo v župnijski cerkvi in pa po vaseh. Krščenci so bili vsi zelo veseli.

Ta teden sem pa imel tridnevne duhovne vaje za mlade katehu-mene, ki bodo kršчени prihodnjo nedeljo. Tudi oni so pokazali zadnji čas precej dobre volje in pripravljenosti, živeti po evangeliju. Krst

Sestra Magda'ena Černe z domačini pred cerkvijo v Fresco.

Nova cerkev v misijonu Fresco na Slonokožčeni obali.

osnovnošolskih otrok, ki jih je še več, pa pripravljamo za naslednji teden.

Morda se vam zdi čudno, kako to, da nismo imeli krst na veliko noč kar za vse. Kajpada, da bi bilo lepo. Pa če računate, da je župnija zelo obsežna in da ima skoraj 50.000 prebivalcev v 70 vaseh in da smo trenutno le trije duhovniki za vse te duše, boste razumeli, da je domala nemogoče pripraviti vse skupaj naenkrat. Trudimo se, da bi bili krščenci dobro pripravljene, kajti ostati dober kristjan je težko. Ne le tradicija in stari običaji, ampak tudi veliko število raznih sekt ljudi bega in spravlja v negotovost.

Konec maja bomo imeli v župniji tudi birmo, kar bo dalo oziroma daje spet novo delo. Šele potem bodo počitnice in pa deževna doba, ko je potovanje okrog po vaseh zelo otežkočeno. V kolikor misijonarji ne bodo odšli na oddih v Evropo, se bomo skušali sestajati in pregledovati delo preteklega leta ter pripravljati delovanje v novem. Vlada pa tu velik problem pomanjkanja dušnih pastirjev. Zaradi tega bo moral eden od nas treh na drugo župnijo in bova tu ostala za vse delo le dva. Upamo, da se bo tisti, ki je šel v Evropo zaradi bolezni, vrnil v jeseni, sicer bo v dveh delo zelo težko, ker ga bo preveč.

Tako, vidite, se počasi vživljam v delo. Zdravje mi je kar trdno. Dobil sem tudi že avto, ki sicer še ni plačan, pa upam, da iz Francije kaj dobim v ta namen.“

O novi misijonarki s. *štetani Sever* nam pa piše Pavletov brat *Ivan Bajec* v pismu z dne 10. maja letos:

„Hvala lepa za obe pismi in za denar! Moj brat, ki je nastavljen v Divo, vam je med tem časom že pisal in imate od njega sveže novice. Upam, da Vam bo tudi sestra štetana Sever kmalu pisala. Pošiljam Vam sliko slovenskih misijonarjev na Slonokoščeni obali. Od desne proti levi smo: moj brat Pavel, v sredi sestra štetana, pred njima sestra Magdalena in na levi jaz. Spredaj neko dekle iz Fresca.

Prav te dni se odpravljam na dopust. Tukaj gredo misijonarji namreč vsaka tri leta domov. Nazaj na Slonokoščeno obalo se bom vrnil meseca septembra. Verjetno Vam je s. Magdalena že pisala o sebi, da gre letos tudi na dopust, vendar nekoliko za meno, meseca julija.“

NA ONI STRANI REKE, V ÁRAKÁUA.

Vrtnice cvetijo. Árakáua v poletju je.
Boš sedla k bregu dolge reke pod češnjami,
ki zorijo ptičkom v trpko kisle sadove?
Se boš na deblo naslonila k počitku,
Smrt?

Saj te toliki zdaj prosijo za zamah s kosó,
odkar te štejejo med Osvoboditelje —
prostih, praznih rok prevzemajo dediščine...
Boš sanjala o časih čiste besede,
Smrt?

Vrtnice vzplamtijo v Árakáua, med bloki hiš.
In veter stegne dlan za vonj za čez polt zidov.
Vež oblakov se držijo sivi lišaji.
Spet tebe kličejo iz njih vran glasovi.
Smrt.

Árakáua, predzadnji tokijski okraj na poti v otadžki sever, kjer izvira reka Ára, ki daje kraju ime. — Po drugi svetovni vojni so se vrtnice udomačile po vsej Japonski; na vzhodu otoka Hónšu, kamor spada Tokio, cvetijo v maju in decembru, a v maju so slovenskim vrtnicam še najbolj podobne. — V pesmi se skriva hrepenenje po resnični pravici, ki jo more uresničiti le Učlovečena Božja Beseda.

TAJSKA SE BRANI BEGUNCEV

S. KSAVERIJA PIRC OSU, Bang kok

Kako more biti lepo v komunističnem raju...! To pač vedo deset in stotisoči beguncev iz tistih azijskih dežel, ki so jih prevzeli komunistični režimi. Misijonarji nam poročajo o težki usodi teh, ki so se „spozabili“ in zapustili rdeči raj. Časopisi pišejo o tragiki tistih, ki jih dežele, v katere so se zatekli, pošiljajo nazaj na odprto morje...

Sestra Ksaverija Pirc OSU nam v zadnjem pismu 21. aprila poroča, kakšen je begunski problem v deželi Taj, kjer ona deluje:

„Begunci so naše vsakdanje novice, naša bolelost in naše usmiljenje. Današnji dnevnik objavlja na prvi strani vest, da je sinoči vdrlo na tajsko zemljo 5.000 beguncev iz Kambodže. Pribežali so, ker se je zopet vnelo pobijanje med Kampudžani in Vietnamci. Ti begunci so prišli skupaj s 500 rdečimi vojaki, ki jim pa naša oblast ni dovolila vstopa. Oblast je sicer skušala prepričati tudi civilno begunstvo, naj se raje vrnejo domov, a brez uspeha. Ljudje so prišli z 200 vozmi, 500 kravami in volmi, 4 konji, 6 tovornjaki, enim džipom in 5 plugi, kar so pač mogli vzeti s seboj v tisti naglici umika. Tajska je zavarovana napram Kampudži s podzemskimi minami. Pod stopinjami beguncev je ena eksplozivna in jih 8 ubila, mnoge pa ranila.

Tajska se brani beguncev na vso moč. Ostati hoče nevtralna in ne želi biti v sporu z deželami, iz katerih beže begunci. Upajo, da bodo Rusija, Vietnam, Kitajska in Združene države to njeno stališče razumele. Sprejema pa begunce iz človekoljubja. Pri tem prosi države drugod. Naj ji pomagajo vzdrževati te stotisoče iz Laosa, Vietnama in Kampudže. General Prem je včeraj oznanil po radiju: Če so begunci bolni, jim bomo dali zdravila, če so lačni, jih bomo nahranili. Toda, ko bodo okrevali, jih bomo potisnili nazaj preko meje. Tajska prosi druge države, ki imajo toliko povedati o človekovih pravicah in humanizmu, naj se sedaj izkažejo z dejstvi. Ustanova UNCHR (United Nations High Commissioner for Refugees) je obljubila Tajski 280 milijonov tikalov za vzdrževanje beguncev od marca do decembra 1979. Indonezija je ponudila dva otoka blizu Singapurja, kjer naj bi čakali begunci, da jih sprejme kaka država za stalno. Tudi Filipini ponujajo dva otoka za časno ali tudi stalno naselitev beguncev. Ti otoki pa so le malo obljudeni. Pomislite, kako mora biti beguncem, ko jih ladje izročajo na te otoke takorekoč brez vsega in potem odplovejo...

Vsi po svetu jim moramo pomagati, če ne z darovi, vsaj z molitvijo. Gospod, usmili se teh mučenikov 20. stoletja!

Seveda, Vietnam, Laos in Kampudža nikakor niso zadovoljni, da jih toliki tisoči zapuščajo. A begunci bežijo kljub vsem prepovedim, kljub smrtni nevarnosti. To je pač dokaz, da mora biti tam za železno zaveso življenje neznosno. Milijonom se odpirajo oči.“

NA POTI V DOMOVINO

ANDREJ MAJČEN SDB

Eden najbolj pomembnih slovenskih misijonarjev zadnjega pol stoletja je pač salezijanec Andrej Majcen, ki je še pred vojno deloval na Kitajskem, nato v Hong Kongu, postal potem ustanovitelj salezijanskega misijona v Vietnamu (ki se je tako lepo razcvetel in je toliko obetal, pa kljub komunistični nadvladi še vedno živi), končno pa delujoč na otoku Formozi, spet med ljubljenskimi Kitajci. A leta in razrahljano zdravje mu dopovedujejo, da bo treba izpreči. 76 leten se je zato odločil, da gre v domovino, a ne še, da se gotovo več ne vrne, ampak bolj poskusiti, se mu li bo doma zdravje toliko utrdilo, da bo mogel upati na še nekaj let misijonskega delovanja in se v ta namen vrniti na Formozo...

Pred odhodom je našemu uredništvu napisal daljše pismo o tem, kako se je odpravljal na pot. Pismo je datirano v Tainanu 12. marca letošnjega leta.

„Koncem februarja je ustanovitelj Deškega naselja v Čaočevu prišel nazaj v naselbino, vsaj toliko okrepčan, da nadaljuje z vodstvom ustanove, dokler je salezijanci ne prevzamejo. Tako sem bil prost, kajti v času njegove bolezni sem gospoda nadomeščal, kakor sem Vam

Misijonar Majcen s svojimi bivšimi gojenci v Tajpeju.

Andrej Majcen s sobratom Siankom Pavlinom in bivšim gojencem v Hong kongu.

že bil sporočil. Kot je bilo že preje dogovorjeno z našim provincialom, sem se napotil v Tajpej, da tam dosežem 'reentry visa', se pravi dovoljenje za povratek, ko deželo zapustim. Škof v Tajpeju mi je dal garancijsko listino in na ministrstvu so mi dali te vrste vizum, ki velja do 1. septembra. Obiskal sem še mojega bivšega gojenca Lykopinga iz Kunminga, ki je sedaj tu višji uradnik pri državnem izvoznem ministrstvu. Podaril mi je nov površnik in mi še nekaj v roke stisnil po večerji, na katero me je povabil. Šel sem obiskat tudi bivšo sestro provincialko iz Yunanna, ki mi je pripovedovala o svojem potovanju v Kunming pred nekaj meseci.

Naslednji dan sem sedel v brzovlak, ki me je povedel v Lotung k dr. Janežu. Čakal me je na kolodvoru in me prav po zdravniško pozdravil: 'Lepo zgledate! Vsaj tri dni morate ostati pri meri'. Povabil me je v svojo sobo, kjer mi je kazal, kaj vse mu je na razpolago, pa dodal: 'Vidite, da mi nič ne manjka in ne mislim nikamor hoditi. Delal bom, dokler bom mogel kot zdravnik, tukaj'. Doktor ima poseben nov aparat s televizijo, ki mu med operacije kaže kosti, kar je sicer

med krvavimi operacijami težko doseči. Pripovedoval mi je, da je pred nekaj dnevi prišel iz Kaosunga mož, ki se mu je igla zarinila nekam v roko, pa jo zdravniki več kot po treh urah niso mogli najti. Na priporočilo nekega misijonarja je z obvezano roko prišel k dr. Janežu v Lotung, po osmih urah vožnje z vlakom, in dr. Janež mu je s pomočjo tega aparata iglo takoj našel ter mu jo je v treh minutah vzela ven. Zdravnika sem tudi spremlil in njegovem obiskovanju bolnikov, ki so že bili ali pa še bodo operirani.

V nedeljo me je dr. Janež po pregledu bolnikov naložil na svoj avtomobilček in me popeljal v novo pristanišče, ki so ga letos dogradili, da morajo pristajati največje prekoceanske ladje. Zgradili so kajpada tudi moderne pristaniške naprave in celo novo železnico so vsekali v skalnato hribovje. Velik napredek!

Po obisku k dr. Janežu sem želel obiskati tudi sestro *Anico Miklavčič*. Tam imajo kakih 30 gojenk višjih gimnazijskih razredov, pa nekaj stotin malčkov v Otroškem vrtcu. Njena prednica Kitajka je vedno nasmejana. Naša sestra pomaga misijonarju na župniji, pri petju v cerkvi, ko vodi pevski zborček, pri katehezi, med jetnicami, pa še v hribe k prvotnim prebivalcem zahaja, da jih bliža Kristusu. Ker tisti dan ni bilo časa, sva se dogovorila, da bova šla skupaj kak dan pozneje k s. *Brilej Rozaliji*. K njej naju je peljal naš šolski ravnatelj Liu, tisti, ki je imel novo mašo v Trstu pri Marijini družbi v Marijinem domu, ker so mu pomagale pri študiju z vzdrževalnicami. Ko smo prišli k s. Brilej, je bilo govorjenja v različnih jezikih! Slovensko, kitajsko, francosko, celo italijansko! Sestra Brilej je v tem kraju že 19 let in vsi tam jo imajo kot ustanoviteljico tega misijona, sosestre in tudi misijonarji. Na misijonu imajo internat za dekleta, otroški vrtec in delo po misijonskih podružnicah. Skupaj s s. Brilej smo obiskali tudi v šinču, kjer vodijo avstrijski jezuiti lep misijon, s krasno, v kitajskem slogu zidano cerkvijo Srca Jezusovega.

Tako sem se poslovil od treh slovenskih misijonarjev na Formozi; škoda, da h g. Rebolu nisem mogel. Jutri že odletim z modernega tajpejskega letališča, ki je bilo pred nekaj dnevi odprto, v Hong Kong. Še enkrat vas pozdravljam iz te dežele, katero sem resnično vzljubil, saj so bili vsi z menoj tako dobri in je bila celo природа in narava naklonjena mojemu razrahljanemu zdravju. Hvaležen sem Bogu, da sem mogel biti tu!“

Misijonar Majcen se je našega uredništva spomnil tudi na potovanju z razglednico iz Makaua in že iz Italije, kjer je med drugim obiskal tudi bivšega siamskega misijonarja Joškota Bevca; oba sta nam poslala pozdrave. Misijonar Stanko Pavlin, Majcenov sobrat, nam piše, da je le-ta od predstojnikov določen za tisto Deško naselje, katerega bodo salezijanci na Formozi prevzeli od ustanovitelja-maryknolca in kjer je Majcen že dvakrat po nekaj mesecev gospoda nadomestoval. Pomagal naj bi pri vodstvu te ustanove mlademu kitajskemu sobratu. Vendar še ni čisto gotovo, da bi se vrnil. Zavisi vse od njegovega zdravja meseca septembra. . .

Ogenj, ki žge,
in ogenj, ki sveti, na novo.

(2. avgusta, na praznik bl. Petra Fabra, ki je prištevval med svoje prijatelje angele varuhe mest in podeželj.)

Oleandri spet cveto na pristaniški cesti:
nov odlomek sončnih knjig, pod zaglavjem resnične povesti.
Nekaj se besed iskrí od žic čez drog klicaja;
nekaj vrst je dialog — morjé postavlja bela vprašanja.

Spet cveto smehljaje se po rožnato hladeče.
Da bi zrak soli ne vžgal, ker s tlaka goré katranske sveče.
Boš utrgala si cvet, deklé, strmeča k morju?
Laski tvoji z rute tle, tebe pa zebe vrv na pomolu.

Spet z odprtih vonjev čaš metuljček žejno pije.
Vlak oblakov mimo gre, ritmično ob molk modrikast bije.
Boš odrezal šopek vej za klopco, stavec, v kotu?
Z otrdelih gub slediš že davno zverženemu potu.

Oleandri spet cveto za letom dni v zalivu.
Váruškega angela perut odseva v srebrnem tkivu.
Glej: Boga smehljajev lek kot star lekarnar nosim.
Tudi če me spet prezro, skloni se! In našo bol orósi.

Kakor star lekarnar: še danes obiskujejo prodajalci zdravil, po stari japonski navadi, posebno podeželje. Po mestih stopajo na njihovo mesto prodajalci lepotilnih sredstev. — Bl. Peter Faber je l. 1546 odšel v nebesa, star 40 let; tu in tam mu je v Evropi uspelo, da je prinesel ali pa vrnil ljudem pravo sveto vero.

IZ NOVE ETIOPIJE

(Od našega posebnega poročevalca)

Ob priliki 4. obletnice etiopske revolucije septembra 1978 je predsednik dežele začel takozvano zeleno revolucijo, ki naj s sodelovanjem vseh izboljša življenjske pogoje prebivalstva. Sam je tudi zasnovil tale grb gibanja „zeleno revolucije“.

Politično življenje je v naši deželi sedaj zelo razgibano.

Predsednik vlade je šel na enomesečno potovanje v dve afriški državi (Tanzanija in Nigerija) in v sedem socialističnih vzhodno evropskih držav, za namenom, da obnovi in okrepi prijateljske zveze z njimi. V Sovjetski Uniji je podpisal za 25 let pogodbo o medsebojnem prijateljstvu in sodelovanju. V Pragi na češkem je bil imenovan za častnega člana tega mesta. Z Romunijo, Madžarsko, Vzhodno Nemčijo, Jugoslavijo in Poljsko je podpisal pogodbe za ekonomsko, tehnično in znanstveno pomoč Etiopiji. Jugoslavija bo na primer poslala mnogo traktorjev, poslala je pa že pšenico za stradajoče.

Na velikem študentskem kongresu v Taškentu so predsednika povabili za slavnostnega govornika ob priliki „Tedna prijateljstva z etiopskim proletariatom“. V Rusiji študira na stotine etiopskih študentov, ki so v času njihovega bivanja tamkaj preplavili deželo s plakati in letaki v prid Etiopiji; organizirali so tečaje za spoznavanje Etiopije med študenti po mestih.

Od 24. novembra do 1. decembra je bil v Addis Abebi filmski kubanski festival kot priprava na 1. januar, 20. obletnico kubanske revolucije. In 28. novembra so prav s pomočjo Kubancev in Rusov etiopske čete končno zavzele mesto Keren v Eritreji, v katerem je bila glavna komanda uporniških čet. Tako se je uradno vojna končala, a v resnici gverilci nadaljujejo z napadanjem, tako na severu kot na vzhodu.

Vlada se trudi tudi za ekonomsko izboljšanje dežele.

Kot smo že poročali, so v oktobru lanskega leta osnovali Narodno revolucionarno gospodarsko akcijo, pri kateri naj sodelujejo vsi Etiopci, da se v kar najkrajšem času dvigne življenjski raven vsega naroda, da bo za vse vsaj najpotrebnejše poskrbljeno v hrani, bivališčih, obleki in zdravstvu. Po zamisli te akcije bodo ljudje delali zastonjske nadure, meščani bodo hodili na deželo pomagat pri kmetijskih delih,

Podobe Marxa, Engelsa in Lenina nad stojnico. Spodaj: Vse v rdečih zastavah in z revolucionarnimi napisi pri slavnostni povorki v Addis Abebi.

učenci in učitelji bodo z lastnimi rokami obnavljali šolska poslopja, itd.

Državna oblast od svoje strani tudi podvzema velikopotezne podvige: Gradijo veliko veterinarsko središče, kjer bodo izdelovali cepiva proti boleznim živine in kjer bodo izučili na tisoče veterinarskih pomočnikov, ki naj bi cepili potem vseh 50 milijonov živine (govedo, ovce, koze, kamele...). Vsako Združenje kmetov ima poslati po enega iz skupnosti, ki se bo tam izučil za to delo.

Ruska država gradi v Etiopiji devet velikanskih žitnic; vsaka žitnica (silos) bo stala 3.5 milijonov ameriških dolarjev. Vzhodna Nemčija se je obvezala ustanoviti fakulteto za nemški jezik in tehnološko fakulteto na univerzi v Addis Abebi; tudi je organizirala medicinsko fakulteto na zapadnem delu Etiopije. Tako imamo sedaj v Etiopiji dve medicinski fakulteti. Kljub temu, da je v deželi nad 300 kubanskih zdravnikov in neznano število ruskih (ki so v glavnem po vojaških bolnišnicah), pride samo en zdravnik na vsakih 100.000 Etiopcev. (V Evropi je en zdravnik na vsakih 3.000 do 5.000 prebivalcev!)

Poleg tega ima vsako Združenje kmetov nalogo, da si skuša po malem samo pomagati k napredku, na primer zgraditi za vas osnovno šolo (ki ni nič drugega kot poslopje dveh, treh prostorov, napravljeno iz blata in pokrito s slamo), tudi otroški vrtec, dalje organizirati center za pismenost odraslih, urediti vaška stranišča, vpeljati skupnostno kokošjo farmo s kokošnjakom, itd.

Poseben sedanji problem dežele je, kako spraviti v redno življenje 2 milijona prebivalcev, ki so lani vse izgubili, bodisi zaradi suše bodisi zaradi vojne. Lahko rečemo, da tem ljudem pomaga vse človeštvo: Japonci so poslali strup proti kobilicam, ki so bile uničile po mnogih krajih ves pridelek, kolesa, šotore, šivalne stroje. Druge dežele pošiljajo hraniva, odeje, oblačila. A tudi Etiopci sami naj pomagajo bratom, ki so na slabšem: Zato prav ta teden pobirajo po celi deželi prispevke v pomoč prizadetim. Svetovna zveza cerkva je tudi poslala malo pomoč, ki jo je etiopski patriarh slovesno izročil vladni ustanovi.

Kako je pa z verskim in cerkvenim življenjem?

Na splošno se opaža večji pritisk na cerkvene kroge. Katoliških šol sicer še niso podržavili. A država je pred nedavnim odstavila nekaj pravoslavnih škofov, na njih mesta bo pa sama imenovala nove škofo. Vsaka škofija ima pravico predlagati pet imen, a kateri od teh bo škof, to bo odločila državna oblast.

Na drugi strani pa je treba reči, da je prav državna policija poskrbela za red in prevoze na romanje k znameniti pravoslavni cerkvi sv. Gabrijela, 500 km. vzhodno od Addis Abebe, ki se je obhajalo prvič po štirih letih revolucije. Spet pa je res, da je vlada odpravila božične šolske počitnice, da sklicujejo mladino na sestanke in prireditve ob nedeljah, pa potem mladina ne more k službi božji. O izvolitvi papeža Janeza Pavla II. so v časopisih precej pisali...

Vsekakor se bosta morala tako pravoslavna kot katoliška Cerkev znajti v novem položaju in ukreniti razne spremembe v bogoslužju, kot na primer uvesti večerne maše, okrajšati bogoslužje (pri pravo-

Sestra Walburga vodi fantovski cerkveni pevski zbor pri Addis Abebi.

slavnih). V zadnjih 4 letih je šla tukajšnja mladina preko raznih preskušenj in ne mara starih oblik verskega življenja, mnogi prav v cerkvi in v veri iščejo rešitve. Naša odgovornost, kot vsega krščanstva sploh je velika: Ali jih bomo razumeli, ali jim bomo kako pomagali, da se ohranijo v veri? Sveti Duh naj milostno pogleda na nas in nam nakloni razsvetljenje ter kaže pravo pot, da se obnova krščanstva v Etiopiji izvede pravočasno. Treba bo veliko molitve in žrtve za Etiopijo, h čemur vabim vse slovenske misijonske prijatelje!

Naj vam v naslednjem prikažem mali odsek življenja katoliške Cerkve v tej deželi:

Naš župnik, ki je bil na tej fari 24 let, je bil zadnje čase prestavljen v malo mestoce kakih 30 km stran. Novi župnik, ki je Eritrejec, je začel z ustanavljanjem župnega sveta. Neke nedelje po maši je zbral vse farno občestvo na našem travniku, ki leži med cerkvijo in bolnišnico. Na zelo demokratičen način so tam farani izvolili župnijski svet. Ena naših mladih sestra, sr. Walburga, Nemka po rodu, je bila izvoljena v ta svet s posebno nalogo, da skrbi za moderno liturgijo in petje pri njej. Eden naših uslužbencev pa je bil imenovan za zastopnika mladine pri tem svetu.

Sr. Walburga je hitro šla na delo. Spravila je skupaj kar precej fantov in fantičev ter jih začela učiti najnovejše etiopske nabožne pesmi (saj starih že sami veliko znajo), ki jih je spremljala s kitaro. Vsak dan zvečer po delu v bolnišnici in vsako soboto in nedeljo so imeli pevske vaje. Prvič je ta pevski zbor nastopil ob priliki farnega žegnanja na praznik Lurške Matere božje 11. februarja letos. Zastopnik nadškofa addisababske nadškofije je pel slovesno peto mašo, zbor je odpeval, vmes pa pel moderne in tradicionalne etiopske pesmi, h katerim so včasih tudi ljudje poprijeli. Na kitarji sta igrali dve naši zdravniški sestri. Fantiči nimajo pri tem petju ne not ne besedila, ampak vse pojo na pamet, pa čisto pravilno. Po maši je bil blagoslov z Najsvetejšim, ki so ga pripravili pod drevesom na travniku. Bilo je lepo, zlasti ker je ljudstvo sodelovalo, kar je nekaj novega v starodavnem etiopskem bogoslužju.

Tudi v Etiopiji vsako leto praznujejo „dan žene“. Pogled na povorko.

AZIJSKE MISIJONARJE SEM OBISKAL

L. L. C.M.

Srečanje z o. Ante Gabričem in na grobovih naših misijonarjev

Avtobus, ki je obiskovalca in njegovega spremljevalca iz Shillonga v jutranji uri peljal v Gauhati, je vzvil po zelo razgibani cesti med hribovjem v dolino in naju je zelo pretresel. Na letališče v Gauhati smo dospeli ob 9.45. Letalo za Kalkuto bi moralo odpluti že ob 11, a je imelo zamudo, tako da smo odleteli šele ob 12.

Po enourni vožnji smo ob 13 dospeli v Kalkuto. Vzameva taksi, ki naju naj bi popeljal spet v Zavod sv. Ksaverija. Taksist je poleg naju vzel na voz še nekega Indijca, ki je v razgovoru z br. Kešpretom povedal, da gre še isti dan popoldne po opravkih v Asansol. To nama je prišlo zelo prav, kajti tudi midva sva nameravala naslednji dan potovati tja, da obiščeva najstarejšo slovensko misijonarko s. Magdaleno Kajně, pa nama je prijazni Indijec podal točne ure odhodov vlakov tjakaj.

Ko naju taksist izloži pred Zavodom sv. Ksaverija, se povzpneva v tretje nadstropje, kjer ima sobo br. Udovč. Ta nama pove, da ga je včeraj obiskala mati Terezija, znamenita ustanoviteljica družbe Misijonark Ljubezni, ki ima središče v Kalkuti. Z bratom Udovčem se že dolgo poznata: Ko je bil on v Skoplju in delal tam zaobljube, je bila prav ona voditeljica pevskega zborčka na koru, ki je prepeval pri tisti slovesnosti. Ko smo jo bili s Cukalom pred dnevi želeli obiskati, je ni bilo doma, a so ji povedali o tem, pa je zdaj prišla k Udovču tudi zato, da bi nas vse skupaj povabila k somaševanju v njenem novicijatu za 300 novink... S Kešpretom nama je bilo žal, da sva zamudila nekaj tako lepega. Mati Terezija je zdaj spet zunaj Kalkute na obiskovanju postojank njenih sester, vrne se pa 4. marca.

Pri br. Udovču sva pa doživela obisk hrvaškega misijonarja o. Ante Gabrića S. J., ki tudi že desetletja deluje v Bengalskem misijonu. Ko je zvedel, da so njegovi slovenski sobratje dobili obisk, je prihitel, da naju pozdravi. Ta misijonar je zdaj na misijonu Maripur, po naše Marijino mesto, čisto doli na kraju Gangesove delte in doživlja presenetljivo lepe misijonske uspehe. Pravil nam je, da se mu je priglasilo 22 vasi za pouk v krščanskem nauku in za krst, kar je nekaj izrednega za te kraje. Čez nekaj mesecev pa bo moral za kake tedne pustiti misijon, ker so ga hrvaški škofje povabili, kakor tudi mater Terezijo, da prideta sodelovat na veliki zagrebški misijon v domovini. Ljubeznivi in živačni misijonar o. Gabrić se je poslovil. Vesel sem bil, da sem srečal tega velikega misijonarja, prijatelja slovenskih misijonarjev.

V tem je prišel k br. Udovču tudi br. Vidmar. Skupaj smo šli opoldne obedovat v zavodsko obednico. Po kosilu naju je br. Vidmar prijazno spremljal po Kalkuti. Najprej smo šli v središče mesta na letalske agencije, da bi kje čim preje našla mesto na letalu za Bangkok. Ni bilo veliko možno-

sti; šele po daljšem času smo dobili sedež na letalu, ki bo odletelo v soboto ob pol dveh popoldne v Bangkok, dočim je bila tedaj šele sreda. V prepričanju, da se spleča telegrafirati s. Ksaveriji Pirc, češ da bo v treh dneh telegram pač prišel do nje, smo ji telegrafsko napovedali najin prihod, želeč, da naju pride čakati na letališče v tej obema povsem nepoznani deželi.

Brat Vidmar naju je nato popeljal v novo jezuitsko faro, kjer je on prav tedaj preurejal bivšo protestantsko cerkev v katoliško svetišče nove župnije. Treba je bilo vse poslopje zunaj in znotraj obnoviti, pa prilagoditi katoliškemu bogoslužju. To delo se zaključuje, a naš misijonar gre po najinem odhodu v drug kraj v okolici Kalkute, Baragad, kjer ima po načrtih in naročilu kalkutskega nadkofa graditi poslopje za škofijsko malo semenišče. Ko smo se poslovili od Vidmarjevega indijskega sobrata, ki je župnik te nove župnije v Baragadu, naju je misijonar peljal v že staro jezuitsko župnijo na eni glavnih kalkutskih cest, kjer je p. Stanko Poderžaj nekaj let župnikoval. Tja nas je pa vlekle ne le to dejstvo, ampak še bolj okoliščina, da je ob cerkvi na desni strani jezuitsko pokopališče in so tam pokopani tudi vsi, v Indiji do tedaj umrli slovenski misijonarji.

S taksijem smo se pripeljali po zelo prometni mestni cesti do visoke cerkve z enim stolpom. Pozno popoldne je bilo in se je že temnilo. Na hitro smo vstopili v cerkev in pomolili, potem pa brž ven na pokopališče. Kakih 30 grobov, katerih vsak ima vodoravno ležečo spominsko ploščo. Stopali smo od ene do druge in iskali, kje leže naši pokojni misijonarji. Najprej smo našli pred mesecem umrlega o. Janeza Ehrlicha; napis na njegovi plošči je bil še povsem nespran in zelo jasn. Kako leto pred njim so tam pokopali o. Stanka Poderžaja; tudi grob orjaka o. Viktorja Sedeja smo našli, ki je umrl že pred kakimi 15 leti. O. Lojze Demšar pa je šel umret v domovino... Našli smo tudi grob o. Joškota Vizjaka, ki je bil pol Slovenca, in br. Mijo Smidta, dočim mora biti grob Slovenca, br. Franceta Drobniča, v Kurseongu, na himalajskem predgorju. Postali smo in se zamislili v te može, ki so dali življenje za Kristusa v Bengaliji, in pomolili za večni pokoj njih duš.

Že ponoči smo se vrnili v Zavod. To pot smo se zbrali v sobi, kjer sva midva prenočevala. Od nekod je prišel tudi vedno nasmejani o. Cukale. Udovč je prinesel dve steklenici piva, pa smo malo skupaj „zalili“ najin obisk: trije bengalski misijonarji, jezuiti, en madraški, salezijanec, in obiskovalec lazarist smo se počutili kot bratje iz ene in iste Kristusove družbe.

Naslednji dan sva mislila k s. Kajnc v Asansol, za petek pa smo se dogovorili, da bova preživela cel dan z o. Cukalom. Stopili smo v obednico k večerji, nato pa počivat vsak na svoj konec.

K najstarejši slovenski misijonarki s. Magdalenii Kajnc

Zjutraj sva vstala že ob štirih. Vse po hiši je bilo tiho. Stopiva na cesto in dočakava taksi, ki naju pelje na železniško postajo, ki je velikanska, starinska in kjer zaradi zgodnje ure še ni bilo običajne množice. Br. Kešpret

Sestra Magdalena Kajnc z obiskovalcem, v Asansolu.

gre kupit vozna listka. Stopiva v pripravljeni vlak, ki se kar hitro napolni. Midva sva v prvem razredu še kar lahko našla vsak svoj sedež v polnem oddelku. Med potjo so potnikom ponudili zajtrk, ki sva si ga privoščila, saj je bil poceni. Dolgo smo se vozili še skozi mesto in predmestja, nato pa, ko se je začelo daniti, preko bengalske nižine. Tu in tam smo videli skozi okna vasi, kmetovalce in živino, pa ribnike in ribiče ob njih. Vlak se je parkrat ustavil v večjem industrijskem kraju, kjer se mi je zdelo, da vidim velike plavže; tamkaj kopljejo železno rudo. Nasproti naju je sedela bolj imenitna mlada Indijka z detetom v naročju, pa ji je uslužni br. Kešpret za nekaj časa prevzel sladko breme in se poigral z otročičem, da se je ona mogla malo razhoditi.

Asansol je oddaljen od Kalkute kakih 400 km. Po nekako 6 urah vožnje smo dospeli do njega. Izstopiva, spet vzameva taksi tam pred kolodvorom,

ko ugotoviva, da takoj ve, kam naju peljati. Kake četrt ure voznje skozi bolj revno, malo mesto, pa ustavi. Na levi, nekoliko nad cesto opaziva napisno tablo z „Loreto Ccnvent“ in vrtna vrata, skozi katera stopiva in greva proti velikemu zavodu, grajenemu z rdečo opeko, podobno kot oni v Kanpurju pri s. Zalaznik, samo da je ta zavod obsežnejši in večji, z nadstropjem. Pri vходу v zavod poveva uslužbenki, kdo sva in kaj želiva. Kmalu pride indijska sestra, ki naju pelje v govorilnico, za njo pa sestra prednica, Evropejka, ki že ve, da ima s. Kajně dobiti ta obisk, dasi misli, da ga že ne bo. Prijazna in uslužna sestra nama pove, da je s. Kajně tedaj na delu v svojem dispanzerju za uboge, kakih 800 m stran, in da naju bo kar tja spremila. Odloživa prtljago, kar sva je imela s seboj, br. Kešpret pa si oprta svoj filmski aparat in osvetljevalnik. Meni, ki sem dejal, da peš ne morem daleč zaradi rane na nogi, preskrbe kulija s triciklom, dočim stopita ona dva kar peš. No, če bi že tedaj vedel, kako blizu je tisti dispanzer, bi vozilo tudi jaz odklonil...

Zagledamo preprosto stavbo, kakih 100 m od ceste, z verando spredaj, obdana od drevja in grmičja. Pred njo je že čakalo nekaj indijskih žena v sarijih. Sestra spremljevalka vstopi in pove sestri, da je prišel zanjo obisk. Midva čakava zunaj, br. Kešpret z naperjenim filmskim aparatom, jaz pa poln pričakovanja, da se vendar enkrat osebno srečam s to najstarejšo misijonarko, s katero si že nad 40 let dopisujem, pa sem jo kajpada poznal le po fotografijah. Čez čas se sestra prikaže na verandi: kar pokoncu stoječa, v črni redovni obleki, z delavnim predpasnikom, z naočniki. Približam se ji in jo po slovensko pozdravim. Ona lep čas kar ne more doumeti, kdo je ta obiskovalec, in se le vljudno smehlja, a ko ji le dopovem, da sem tisti, ki se po pismih tako dobro pozna in ki sem ji bil napovedal svoj obisk, se ji naenkrat posveti in je vsa iz sebe, pa me previharno pozdravi in za menojo brata Kešpreta, misijonarja-kolega. Bilo je res veliko iznenadenje zanjo, zato pa tudi bolj veselo snidenje, saj me že ni več pričakovala...

Popelje naju v dispanzer: Preprosta večja soba, v kateri je nasproti vходу velika, k steni primaknjena miza, polna zdravil, proti desni precejšnja kredenca spet s stekleničkami in posodami, stene nad njo pa polne živobarvnih svetlih podob, zlasti Srca Jezusovega. Na mizi med posodicami ležeče razpelo. Ob mizi stoji mlajša Indijka v sariju, misijonarkina pomočnica, pred vsem tolmačica, kajti misijonarka, ki je preje dolgo delovala v Morapaju, jezika tukajšnjega prebivalstva iz kakih 500 km oddaljenega Asansola z gotovostjo še ne razume. Okoli in okoli ob stenah klopi za čakajoče; tedaj je bila pri mizi bolnica, kateri je misijonarka ravno pomagala, ko smo prišli mi. Poprosiva misijonarko, če smeva filmati, kako postreže bolnikom. Rada privoli. Še dobro, da je v hiši, ki je sicer zelo temna, električni tok in da ima brat Kešpret osvetljevalec s seboj; tako proster in osebe v njem brž zažare v polni svetlobi in Kešpretov aparat zabrni..., medtem ko misijonarka bolnico povprašuje, pomočnica tolmači, misijonarka malo pomisli, vzame zdravilno tekočino in jo prelije v stekleničico, s katero je bolnica prišla, nato misijonarka vzame razpelo, ga poljubi in da poljubiti bolnici, nato pa se še s korpusom dotakne bolničinega čela... in bolnica odide vsa zadovoljna, zlasti ker ji je misijonarka stisnila

Pred dispanzerjem s. Kajně. Na sliki je prvi z leve br. Ivan Kešpret. Drugi moški je šofer, ob misijonarki njena pomočnica, ostale so bolnice, ki so prišle po pomoč.

v roke še zavojček z bonbončki za njene male. Vstopita naslednji dve, ki ju tudi podobno postreže, potem mamica z bolnim detetom v naročju, in naprej... Ko misijonarka vse, ki so še čakali, postreže, ugotovimo, da je ura že 12 in da bo treba v Zavod. Med tem je že pripeljal avtomobil s šoferjem, ki vsako jutro misijonarko popelje v dispanzer ter jo opoldne spet odpelje domov. Toda, ljudje še prihajajo — misijonarka stopi k njim in jim razloži, da jih danes ne more več postreči in naj pridejo naslednji dan — in avto nas popelje vse skupaj v Zavod.

Pri kosilu se znajdeva s celotno samostanko družino: kakih 10 sester, ki so večinoma domačinke. Vse so vesele najinega obiska, saj imajo rade to svojo najstarejšo sestro, našo Magdaleno, pa ji privoščijo to srečanje. Po obedu še kramljamo, jaz kajpada le bolj z našo misijonarko, br. Kešpret, ki zna angleško, pa z vsemi drugimi. Tako mi s. Kajně more o sebi na moja vprašanja marsikaj povedati.

Ob mojem obisku je sestra imela že 85 let, danes gre že v 87. leto. V Indiji je že več kot 50 let. 11. oktobra 1978 je imela 50-letnico življenja v deželi. V tem polstoletnem času ni šla nikdar domov. Danes tudi nima v domovini nikogar več od svojih živega. Rojena je bila v Ptuj. V Zagrebu

je bila šivilja. Vstopila je v družbo takozvanih loretskih sester približno tedaj kot mati Terezija, ki je bila v začetku tudi članica te družbe; skupaj z njo je s. Kajně delala novicijati v Darjeelingu v Indiji. V misijonih je delovala najprej 11 let v Morapaju, nato so jo poklicali nazaj v Darjeeling, od tam je šla v znameniti jezuitski misijon v Ranchiju v nižini, nato je spet vodila dispanzer v Morapaju, in sicer kar 20 let skupaj. Dopoldne je sprejemala bolnike v stotinah, popoldne pa obiskovala nebogljene po njih domovih v bližnjih in daljnih vaseh misijona, v katerem so jo ljudje nazivali „čudodelna zdravnica“... zaradi njene uspešne pomoči bolnim, ki pa jo je velikokrat dosegala ne toliko z zdravili, katera so ji pogostokrat primanjkovala, ampak z — blagoslovljeno vodo, molitvijo in žrtvijo. Ko se je že zelo postarala, ji predstojniki niso smeli več dovoliti tolikega napora in so jo zato prestavili v Asansol, kjer vodijo njene sosesre 11 let trajajočo dekleško šolo za 1.100 dijakinj, katerih mnoge so notranje gojenke, se pravi, da imajo v zavodu celotno oskrbo. A s. Kajně si je izprosila in si uredila tudi tu svojo zdravstveno pomoč ubogim: Vsako dopoldne dela v tem dispanzerju, kjer smo jo obiskali, in pomaga dnevno od 100 do 200 ubogim bolnikom. Popoldne najprej malo počije, potem pa opravlja razna dela po hiši. Njena velika sreča je v tem, da more ubogim tudi duhovno pomagati. V Morapaju je na primer v 31 letih svojega dvakratnega delovanja podelila sveti krst nad 2.000 hindujcem in muslimanom.

Po kosilu in kramljanju so nama dobre sestre dale vsakemu svojo sobo, da sva se mogla malo zlekčiti, saj tisto noč nisva veliko spala, ko sva bila že ob 4 na nogah. Nekako ob 16 sem v zavodski kapeli maševal ob navzočnosti vseh sester. Nato so nama prinesli še malico ter smo spet malo pokramljali. Še ogled celotnega Zavoda in prostornega vrta okrog, pa je že prišel čas za slovo. Indijska sestra naju je z zavodskim avtom in spremstvom s. Kajně odpeljala na kolodvor. Tam sta ob naju počakali prihod vlaka za Kalkuto, ki je imel skoraj tri četrt ure zamude. Slovo je bilo pač ganljivo. Dobra sestra je rekla, naj še kaj prideva, da naju bo čakala, saj misli živeti še vsaj do 100. leta v službi ljubljenim ubogim.

Vožnja nazaj v Kalkuto je bila bolj naporna, kajti vlak je pripeljal povsem poln; le s težavo sva se priborila do sedežev. Pošteno utrujena sva ob 21.30 na kalkutskem kolodvoru pri izstopu tuhtala, kako priti do o. Cukala, pri katerem naj bi to noč prespala. Pa glej, nisva še naredila deset korakov, že me o. Cukale pocuka za rokav. Prišel je s poltovornim avtom (sam nima avtomobila) svojega duhovniškega prijatelja in z nekaj fanti po naju na kolodvor; komaj sto metrov stran nas je vozilo čakalo. Kako prijetno sva bila presenečena, nekaj nad prijaznostjo blagega misijonarja, nekaj pa zaradi veselja nad tako lepo razrešenim problemom premika do o. Cukala. V prijetni družbi o. Cukala in kakih treh živahnih fantičev smo se vreko Kalkute in preko predmestij končno ustavili pred Cukalovo cerkvijo že precej pozno, pa ne tako pozno, da bi pustili ob strani večerjo, ki nas je čakala pripravljena. Zapel sem si: Nocoj je pa en lep večer, jutri bo pa en svetel dan... v mislih, kaj vse lepega me čaka pri Cukalu na ta predzadnji dan mojega zadržanja v Indiji... Kajpada, tedaj še nisem slutil, kako bom moral spet kloniti glavo pred resničnostjo reka: Človek obrača, Bog pa obrne... (Sledi)

I. Septembrsko zlato.

Septemberski veter je poln šepetov
o ladjah s sončnim zlatom
na oceanu.

Še trave zajame
ves vroč drget.
Žuželke s tipalkami iščejo
najbolj svetlo stran.

A veter šepeče
o karavanah na poti preko vrhov
skrivaj do morij.

O. VLADIMIR KOS S.J.

Meglé
se nič več ne drže kotanj,
v gorovje se pno,
da so njive sameli kolodvor.
In veter skrbno se zdaj skloni
k meni,
ki berem Pismo,
s pošto nebes poslano.
Zdaj ve, da me vleče drugačen sen.
Po zlatih tovorih,
ki skriva jih Prebodena Dlan.

II. Kri, ki kapa.

Oktober listov, padajočih v severno poloblo.

Morda zdaj pampa zelení
pri vas pod Južnim Križem.

Za sto in osemdeset dni.

Da ne bolí otožnost.

V potí nebá

zdaj tukaj mlatimo na stroje riž.

Morjá se srha skorja lomi z žilic belim sokom:

po bregu sega hladno trudno,

s skai polzi v globino.

Galebov let je nižji,

bližji vonjem v pozno sočnost.

Pod prsti vetra

v javorjih je ogenj violin.

A listje pada. Nežno. Tiho.

Toda pada, pada.

Pod gúmaricami in coklami ugasne v prahu.

A ni tako z umiranjem človeka?

Kri, ki kapa.

Ne kolni!

Ni več blaznih srag na Križa prečnicah.

PO MISIJONSKEM SVETU

MATI TEREZIJA je s svojimi misijonarkami ljubezni pobrala s ceste 36.000 ljudi. Od teh so jih prav do smrti sestre negovale 17.000. Pri vsem obilnem delu mora vsaka sestra eno uro na dan adorirati pred tabernakljem. Po sodbi Matere Terezije je tu vir poklicev, za katere je ni skrb, ker obilno dotakajo, dočim se vse druge redovne družbe zanje bore in navadno brezuspešno. Dokaz, kaj mladi ljudje danes iščejo.

MOZAMBIK je od vsch držav v Afriki, ki so zapadle komunizmu, najbolj prizadet. Krst je po zakonu prepovedan pred 18 leti starosti. Nekateri škofi so zaprti ali priprti. Da Cerkev nima nobenega vpliva na šolstvo in javno življenje, se kar po sebi razume. Vendarle ne škofje ne misijonarji ne izgube poguma. Novim razmeram se prilagajajo, protestirajo, se bore in skušajo izkoristiti vsako priložnost za apostolsko delo.

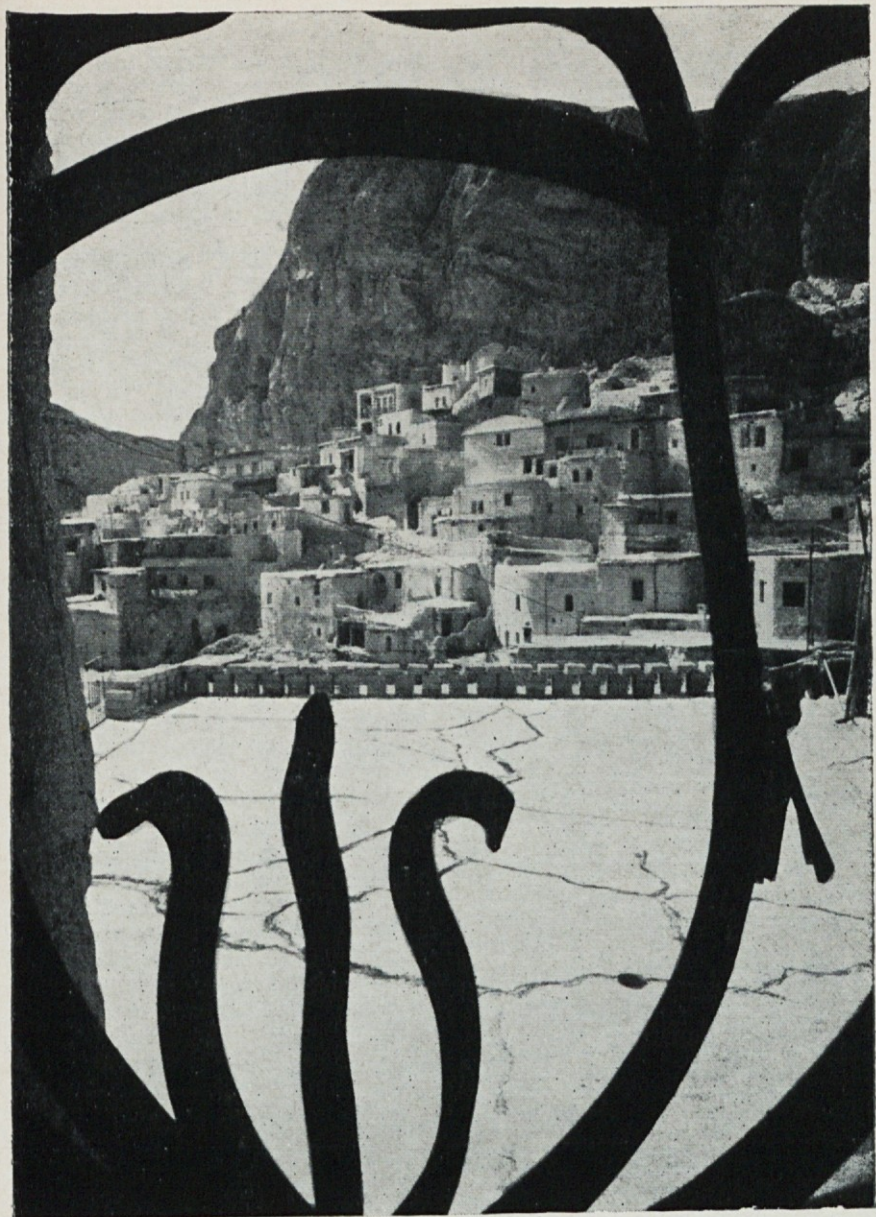
V NIGERIJU je na zborovanju pravnikov dejal predsednik pravosodja, da more in mora imeti svobodo samo prava vera. Po njegovem in v večini prebivalstva pa je „prava vera“ samo islam. Beseda pa je ostala na zborovanju. V podrobnejše razpravljanje o verski svobodi se niso spuščali. A zadnja leta se v vseh islamskih dr-

žavah da občutiti ta težnja: svoboda za islam, zatiranje za druge. Prav v nasprotju miselnosti pred desetimi leti, ko se je zdelo, da je tudi islam pripravljen na razgovor in lepo sožitje z drugimi verstvi. Po poizkusih, kot je zdaj v Perziji, urediti državo po koranu, je očitvidno, da islamski svet postaja zahteven.

ZVEZA KRŠČANSKIH ŠTUDENTOV ETIOPIJE je pred komunistično vlado štela cel milijon članov. Organizacija je odprta za kristjane katerikoli krščanske skupnosti. Na zadnjem zborovanju je imel programski govor duhovnik iz Sierra Leone Ajayi Nicol, ki je dijake hrabil, naj ostanejo trdni v svoji veri, čeprav se morajo živeti v nove razmere.

IZ RODEZIJE je zadnje mesece odšlo več belcev kot kdajkoli. Četudi skušajo s prehodno vlado na miren način reševati težko vprašanje notranje napetosti v Rodeziji, imajo beli prebivalci občutek, da se jim bliža težka bodočnost. Posebno mladi, ki jih obvezujejo na vojaško službo, si pomagajo drugam, dasi skušajo vladni krogi s prepričevanjem ta odhod zavirati.

V INDIJI je na deželi, kjer živita dve tretjini ljudi, revščina vedno večja. Mali posestniki prodajajo svojo

Pogled skozi ograjo poganskega sveta.

zemljo veleposestnikom. In celo organizacije, ki so za to ustanovljene, da branijo revnega človeka, zapadajo vplivu in pritisku bogatinov. Tako računajo, da je v Indiji 500 milijonov revnih ljudi in od teh jih kakih 7 milijonov živi v praktičnem suženjstvu.

V SRI LANKA je pred leti začela cveteti prodaja otrok v inozemstvo. Zlasti v skandinavske države. Zdaj so „trgovci z otroci“ zakon, ki to prepoveduje, obšli tako, da noseče matere vozijo na Dansko ali Švedsko; po rojstvu se vrnejo domov same, otroka pa puste družinam, ki jih posvoje.

VIETNAM ima dobro kupčijo z begunci. Do zdaj je vlada zaslužila že 15 milijonov zlatih dolarjev s tem, da so se begunci morali odkupiti. Potem so jih na male čolne odpravili službeno s policijo, z njimi naj bi prišli do velikih ladij, ki naj jih odpeljejo v „svobodo“. Mnogi so našli to svobodo v valovih, drugi v skrajni bedi in mesečnem čakanju in umiranju kijub temu, da se mnoge mednarodne organizacije zavzemajo zanje.

„MISSIO“, veja Družbe za širjenje vere v Nemčiji, je financirala izobrazbo 15.000 katehistov v Afriki, Aziji in Oceaniji. Zaradi vedno večjega upada misijonarjev — duhovnikov je to delo izredno aktualno.

PROBLEM PARIJCEV, o katerem so vsi katoliški listi veliko pisali pred 50 leti, je bil leta 1950 odpravljen. A le na papirju. Miselnost kast je tako globoko zakoreninjena v indijsko dušo, da obstoji še vedno, obstoji tudi v krščanskih vrstah. Da bi odpravili občutek manjvrednosti, je začela država podpirati brezplastne ljudi, da jih nekako uvrsti v družbo in jim pomaga prerasti občutek manjvred-

nosti. Tega privilegija pa so oropani katoličani, oziroma vsi kristjani in muslimani z izgovorom, da gre za hinduiste. Tako so katoličani iz najnižjih kast ali iz vrst parijcev dvakrat obremenjeni: zgodovinsko in pa še s sodobnimi državnimi uredbami. Cerkev ima pred seboj novo borbo, da se odpravi tudi ta krivica manjšin.

„JOGA“ IN „ZEN“ se širita po Evropi in Ameriki. Dve azijski obliki meditacije. Misijonarji ta problem srečavajo v azijskem misijonu samem. A se ga dobro zavedajo šele zdaj. Verjetno je bilo prvič, da je bila glavna tema na škofovski vseazijski konferenci prav to vprašanje: meditacija kristjana v luči „Joge“ in „Zena“.

V INDONEZIJI je zakonodaja jasna: verska svoboda. Priznane so tele vere: islam, hinduizem, budizem, katoliška in protestantska. Lani pa je minister za bogočastje Alamsyah izdal dva dekreta, s katerima naj bi bilo prepovedano širjenje vere s tiskom ali drugimi občili in onemogočen dostop tujih misijonarjev. Vsak naj bi dobil največ pet let bivanja. Minister je sam fanatičen musliman. Očividno je pod vplivom Libije, ki je v tej muslimanski državi vodilna. Muslimani so te odločbe z navdušenjem pozdravili. Katoličani in protestanti pa so skupno protestirali. Nevarnost ohromitve misijonskega dela še obstoji. A vendarle je upanje, da bo složni nastop krščanskih skupin dosegel dvoje: da bodo te določbe razveljavljene in pa da se bodo kristjani v Indoneziji še bolj med seboj povezali.

DUHOVNIŠKI POKLICI so problem Cerkve. „Ne nagovarjati k temu mladih ljudi“, to je „v zraku“ med katoličani. Papež Janez Pavel II, pa je v svojem pismu o molitvi za duhov-

niške poklice povabil mladino: dajte svoje življenje, če le morete... In jim je položil v usta tole molitev, ki je direktna prošnja za poklic: „Gospod Jezus, ti si poklical, kogar si hotel, pokliči tudi mnoge izmed nas, da bomo delali zate in delali s teboj. Ti si s svojo besedo dal luč tistim, ki si jih poklical, razsvetli z darom vere vate tudi nas. — Ti si jih podpiral v težavah, pomagaj premagati težave tudi nam mladim današnjega dne. — In če katerega izmed nas kličeš, da bi ga vsega zase posvetil, naj tvoja ljubezen razžari ta poklic od njegovega začetka in daj da bo rasel in vztrajal do konca. Amen.“ Kaj ne bi kazalo, da bi to molitev ponavljali mladi ljudje na svojih sestankih in prireditvah.

KITAJSKA tudi Cerkvi vzbuja nove upe. Pekinški škof Yang-Kao-Jen je časnikarjem izjavil, da bo kmalu izdano dovoljenje, da odpro pet cerkva: v Šanghaju, Tientsinu, Taiyuanu, Kantonu in Wuhanu. Do zdaj je bila odprta le cerkev v Pekingu. Razširila se je tudi vest, da so jezuiti naprošeni, da obnove univerzo v Šanghaju. V partijskem listu na Kitajskem je bilo nedavno zapisano: „Treba je priznati, dopuščati in spoštovati versko prepričanje ljudskih množic.“ Na pekinški univerzi so odprli tečaje, ki seznanjajo študente o raznih verstvih. Da so dali dovoljenje za natis korana in odprtje koranske šole v Kunmingu, tudi pove svoje. So le prve iskre, še vse negotovo. A vendarle so očitno dokazi nekega premika.

Nič se ne boje tele indonezijske domače sestre preko vode po takemlem mostu...

naši misijonarji pišejo

UGANDA

V tej deželi, ki je bila dolgo časa pozornost zanimanja in je še zaradi dogodkov okrog bivšega predsednika Amina, je kot zdravnik služil svoj vojaški rok DR. BERNARD ŠPACAPAN, iz Gorice pod Italijo, ki nam 10. maja od tam pošilja sledeče poročilo:

„Še sem živ. Dogodki v Ugandi so bili zadnje mesece hudi in za nekatere misijonarje in zdravnike v zahodnih predelih je še vedno vojna. Saj ste čuli oziroma brali o umorih, ropih in raznih grozodejstvih, ki so jih Aminovi plačani sudanski vojaki povzročali ob svojem umiku. Tukaj so nam večkrat grozili, vsak večer so streljali, hoteli so bencin in drugo. Nekaj smo jim dali, nekaj smo jih skušali prepričevati, da sami potrebujemo. No, kožo smo ohranili celo. Izkušnja več v življenju. Strah, živčna napetost, pomanjkanje hrane. Večkrat smo pomislili na tiste, ki so vse to občutili več let, na primer med zadnjo svetovno vojno ali zdaj v Vietnamu. Zase vem, da je bil mesec dni tega stanja več kot preveč. Najhujše je bilo prav na velikonočno nedeljo. Mnogi misijonarji tod okoli še maše niso mogli imeti tisti dan.

Pišem vam, ker odhajam. Italijansko zunanje ministrstvo je sklenilo in odločilo, da moramo vsi nazaj v Italijo, tudi če še nismo zaključili dvoletnega roka. Sicer pa tu ni mogoče delati. Osebjem se je razkropilo, plač

niso dajali že dva meseca, nič se ne ve, kdo ukazuje. V teh razmerah te bolnice, kjer smo edini belci mi zdravniki, ni mogoče voditi. Tudi misijonske bolnice so v težavah, toda tam so zdravniki, misijonarji, sestre, bratje... Mislim, da zapustim Ugando pred koncem tega meseca.

Nova vlada v Ugandi je za nas vse še velika neznanka. Bo socialistična, bo naklonjena katoličanom kot Tanzanija, bo naklonjena protestantom? Vsekako ima ta vlada pred seboj ogromne probleme in ne bo lahko spraviti na noge državo po tolikih letih korupcije. Po eni strani bi bilo zanimivo ostati tu in osebno sodelovati pri rekonstrukciji dežele. A v resnici ni mesta za dostojno zdravniško delo, ko vsega primanjkuje in nimaš za seboj krepke misijonske strukture.“

TANZANIJA

Dne 17. III. nam piše z misijona Kifumbe, kjer deluje, beneški Slovec p. EMIL ČUK.

„Pred mesecem dni sem se vrnil v misijon. Pot nazaj je bila kar srečna, čeprav nas je nekajkrat prestrašila nevihta, a ni bilo nič hujšega. Potoval sem skupaj s sobratom, ki se je prvič podajal na misijonsko pot v Tanzanijo. Ko smo prišli na letališče glavnega mesta naše dežele, Dar Es Salam, nas je zajela velika vloga, združena z vročino, tako da smo se pošteno potili. Tu v Kifumbe se zlepa ne potim; saj je kraj 1525 m nad mor-

sko gladino. Iz Dar Es Salam sem moral potovati z avtom: prvih 510 km sem vozil novi Peugeot, ki ga je darovala nemška MIVA škofiji Iringa, ostalih 200 km sem prevozil na Land Roverju misijona Kifumbe. Ko sem prišel na cilj, me je toplo sprejel starejši sobrat Rossini, ki mi bo od slej izkušeni sodelavec.“

V glavnem mestu iste dežele, Dar Es Salam; deluje naša nunciatura naša SESTRA ERNESTA KOSOVEL, ki je pisala 9. aprila. Zahvaljuje se za poslano ji pomoč in pravi:

„Tukaj v Tanzaniji in v sosednji Ugandi je še vedno nemir, žrtve se množijo in revščina je vedno večja in nič ne vemo, kaj nas čaka. Že več mesecev nimamo vesti o naših sestrah v Ugandi. Bog naj jim pomaga!“

ZAIRE

Z novega mesta KOLE, kamor je odšla pred nedavnim, nam poroča v pismu z dne 5. maja misijonarka, Kristusova sestra MOJCA KARNIČNIK:

„Če bi pogledali na zemljevid Zaira, bi videli, da se Kole nahaja skoraj točno v središču te velike države. A ko pri nas govorimo o „notranjosti“ države, ima ta beseda za nas čisto poseben pomen. Pomeni namreč isto kot odrezanost od „civilizacije“. Kinshasa, glavno mesto države, se namreč nahaja na skrajnem zahodnem robu dežele. Za nas beseda „notranjost“ pomeni, da tam ni cest oziroma da pota tega imena ne zaslužijo, da ni takorokoch nobenega prometa, skoraj nič trgovin. Če slučajno kdaj vidite kako prevozno sredstvo, je le-to skoraj gotovo last kakega misijona, le v zelo redkih primerih kakega privatnega trgovca oziroma prekupčevalca, ki odkupuje pridelke po zelo nizkih cenah in jih morda po desetkrat dražje prodaja v Kanango, najbližji večji kraj,

ki je od nas oddaljen 480 km. To je bilo v času kolonizacije cvetoče mesto, danes pa je povsem zanemarjeno, z razpadajočimi sicer lepimi hišami in praznimi trgovinami.

Naše naselje: Kole-misijon se kar izgublja v ekvatorskem gozdu. Vse je ravno, nikjer nobene vzpetine. Gozd nam zastira pogled na vse strani.

Življenje je tukaj še čisto primitivno. Za mnoge, pred vsem starejše ljudi je edina obleka nekaj rafije. Živita jih zemlja in lov, kupijo, razen petroleja, soli in mila le redko katero stvar, pa še s temi so velike težave. Ker vse prihaja iz Kanange ali celo Kinshase, se že itak visoke cene radi prevoza podvojijo ali celo potrojijo. Za ilustracijo: Kos mila za pranje stane – če ga je mogoče dobiti – 250 Z, med tem ko mnogi delavci še vedno ne zaslužijo več ko 15 Z. na mesec. Kar ljudje lahko prodajo, nima nobene cene, kar morajo pa kupiti, je pa drago, kot če bi bilo naročeno iz Pariza.

Naša škofija je velika za 3 Belgije. Duhovnikov je v vsej škofiji – s škofcm vred – samo 10; od teh je zdaj le eden domačin.

Kar zadeva jezike, je naše naselje pravi Babilon. Semkaj so se v teku zadnjih desetletij stekla različna plemena, od katerih je vsako ohranilo svoj jezik. Tako morete čuti na našem področju (kakih 8 km v dolžino) naslednje jezike: ohindu, batetcha, čiluba, lingala, da francoščine ne omenjam. Z znanjem enega od teh jezikov ostane človek omejen samo na eno skupino. Na srečo večina mlajših ljudi zna tudi francoščino.

V takem okolju živim in delam od meseca januarja. Ukvarjam se pred vsem s pastoralo in lahko rečem, da me to delo zelo osrečuje. Trenutno delam s petimi različnimi skupinami. Največ se posvečam učiteljem, ki so

Hkrati tudi katehisti po šolah in ki želijo poglobiti svojo versko formacijo. Med njimi sem naletela na prave, resnične apostole, ki so svojemu delu predani z vso dušo.

Na splošno so ljudje tukaj odprti in za vero dovzetni, mnogo bolj kot pripadniki plemena Bayaka, med katerim sem delala prej. Videti je, da seme pada na rodovitna tla; kako globoko pa bodo pognale korenine, pa samo Vsemogočni ve. Na vsak način: žetve je veliko, delavcev pa malo...

Prej sem vam omenila odrezanost od sveta. Komaj nekajkrat na leto pride pošta do nas in enako poredko jo moremo odposlati. Problem je, spraviti jo do Kanange ali do Kinshase. Niti pojma nimam, kdaj bo to pismo šlo naprej.

Kjub temu čutim, da sem sama že „pognala korenine“ v tem mojem delokrogu. Počutim se „doma“. Vzljubila sem te preproste ljudi, ki živijo tako povezani z naravo, in srečna sem med njimi. Molite, da bi jim mogla dati čim več in da bi znala tudi sprejemati. Prepričana sem, da me tudi oni lahko marsičesa naučijo.

Vsak dan se vas spomnim v molitvi, prav tako vseh prijateljev in dobrotnikov misijonov. Dajte mi poguma in zavest, da nisem sama. Bog povrni!“

ZAMBIJA

V začetku marca nam med drugim piše o. JOŽE KOKALJ S.J. iz Lusake tudi tole:

„Veseli me, da imate med seboj p. Tomažina, našega neumornega graditelja, pionirja in pastoralnega delavca izrednih sposobnosti in nenaadne gorečnosti. Res smo blagoslovljeni tu v Zambiji, ko imamo tako odlično skupino apostolov iz domovine in da se tako lepo razumemo in si v vsem pomagamo. Gotovo je to vzrok, da ne izgubljam, ampak le pridobivamo nove delavce!“

Mlakar Kristina začnjenja svoje desetletje v Zambiji, in to je za laika gotovo nekaj izrednega. Jaz sem začel svoje trinajsto leto bivanja v Lusaki. Rudež že svoje dvajseto, če se ne motim. Dandanes je že precej misijonarjev, ki pridejo le za določeno dobo, pri naših še ni opaziti, da so se utrudili na afriškem soncu. Ko gredo na odih v domovino, jih Afrika spet povleče nazaj v preprosto življenje, polno dogajanj in možnosti za apostolsko delo.

Pred tremi leti sem se zdravil v Evropi; sem bolj zdrav, kot sem bil vseh preteklih sedem let!“

P. STANKO ROZMAN S.J., ki nam je napisal že več dragocenih intervjujev s tamkajšnjimi misijonarji, nam sredi marca piše sledeče z misijona Mumbwa:

„Upam, da vam bom mogel poslati še dva intervjuva, in sicer z o. Janezom Mlakarjem in br. Jožetom Rovtarjem. Oba sem obiskal.

Vaši darovi so mi dobrodošli. Imam mesečno okoli 300 dolarjev stroškov, potem so pa še izredni izdatki. Lani sem na primer zgradil kuhinjo za katehista, letos pa sem poleg malenkosti postavil vodni rezervoar, ki je veljal tisoč dolarjev. Seveda tega ne bi sam zmožel, a mi je o. Kokalj priskočil na pomoč. Zdaj imam v načrtu zgraditev kapele na podeželju in kokošnjaka, ker bi se rad rešil trgovin, kjer so stvari zelo drage.

Ko bom končal z intervjuji, bom pa napisal tudi kaj o mojem misijonu.“

Kratko se je iz te dežele oglasila tudi laična misijonarka, višja medicinska sestra BARICA ROUS s pismom s konca aprila:

„Hvala lepa za knjigo ‚Trenutki molka‘ (ki smo jo bili vsem misijonarjem poslali in se zelo zahvaljujejo zanjo; op. ur.), Mi pride zelo prav, posebno ko grem k maši v cerkev in

Zgoraj: Provizorična ureditev glavnega oltarja v novi cerkvi o. Tomažina v Chelstonu; razpe o je izdelal, daroval in poslal v Zambijo misijonarjev svak, slikar in rezbar Ivan Bukovec iz Argentine. Spodaj Zambijski misijonarji od leve na desno: o. Tomažin, indijski sobrat, o. Janez Mlakar, o. Stanko Rozman, o. Jože Kokalj in prof. Kristina Mlakar.

ne razumem pridige, ker je v jeziku čibemba, katerega razumem le v toliko, da morem v bolnici bolnikom prav postreči.

Jaz sem precej daleč od Lusake, kjer so zračni napadi, zato smo tukaj še kar varni. A ko sem bila na dopustu tamkaj dva tedna, je bilo sicer ta čas vse mirno, a komaj sem Lusako zapustila, se je že spet začelo. Avtomobili ne smejo zapustiti Lusake brez dovoljenja, posebno osebni ne. Po osmi uri zvečer vozila ne smejo imeti prižganih žarometov.“

JUŽNA AFRIKA

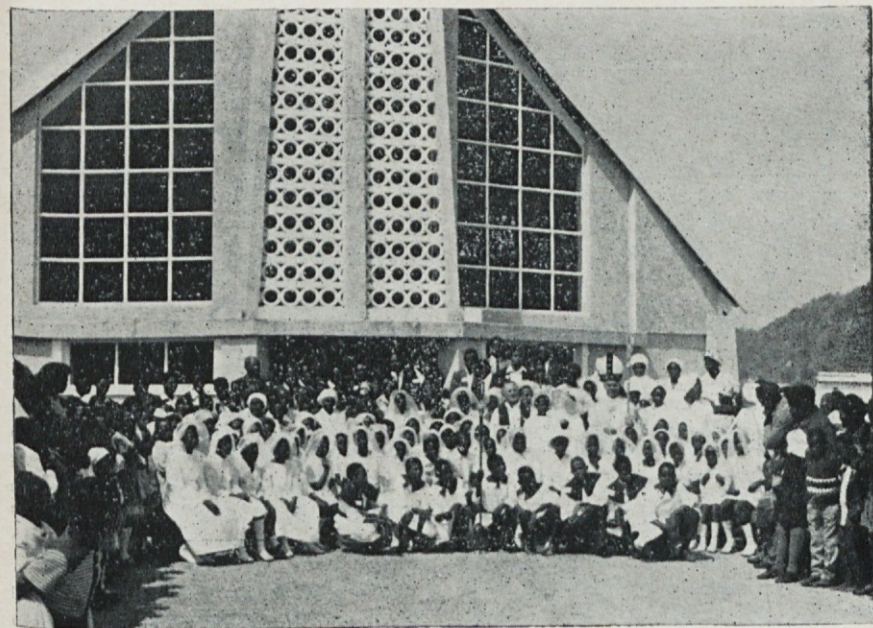
Od treh tamkajšnjih misijonarjev Družbe Misijonarjev presvetega Srca, p. Bratina, p. Kladnika in br. Pozniča, sta se nam oglasila slednja dva. P. ALBIN KLADNIK piše v začetku maja med drugim sledeče:

„V banki, kamor sem šel menjat vaše darove za nas tri, so nekaj mečkali z izplačilom, a končno so mi le

vse zamenjali. Poslal sem njegov delež p. Bratini. Jaz sem med tem obolel in bil najprej tri tedne v bolnišnici, kjer so me operirali. Potem sem pa še doma ležal in šel končno še za nekaj časa nazaj v bolnišnico. Po povratku moram še vedno čim več poležavati. Med tem so sosednji misijonarji, enkrat celo škof, priskočili na pomoč, da so opravljali bogoslužje ob nedeljah v moji cerkvi. Tudi p. Bratina je bil cel teden dni pri meni. Po tridesetih letih misijonskega dela se je to prvič zgodilo, da sem tako obolel. Na srečo se ni to zgodilo prej, ko sem bil na kaki samotni misijonski postaji. Tukaj v White Riverju, malem mestecu, je v tem pogledu veliko bolje. Še celo katoliškega zdravnika imamo, ki vse naredi zame in to brezplačno. Tudi bolnišnica ni daleč. V sosednjem mestu, komaj kakih 20 km od tu, so jo zgradili čisto novo, moderno. Tudi moram reči, da so se ljudje izkazali prav tako dobri do

Levo misijonar o. Albin Kladnik FSC. — Sliki desno: Zgoraj naš misijonar v družbi svojih cerkvenih sodelavcev; spodaj: pogled na cerkev v White River, kjer on misijonari; pred cerkvijo verniki po cerkveni slovesnosti.

mene v bolezn. Vsi molijo za moje zdravje, me obiskujejo in mi prinašajo hrano.

Drugače tu zaenkrat ni nič posebno novega. Ietos nismo imeli skoraj nič dežja, zato povsod primanjkuje vode. Posebno črno prebivalstvo je zelo prizadeto po svojih rezervatih (naselja črncev, kjer ni belih). Navadno tam skopljejo veliko in globoko jamo, v kateri se nabira voda. Letos se je pa skoraj vsa podzemna voda posušila, ker poleti ni bilo dežja.

V Rodeziji so imeli povsem svobodne volitve in je narod pokazal, da je proti komunističnim partizanom. Žal je med zahodnimi politikami veliko slepote, pa jih nočejo priznati, kajti izvoljeni niso levičarji... Črni že po naravi ne marajo komunizma, ker so bili vzgojeni v patriarhalnem sistemu življenja, pod vodstvom svojih plemenskih poglavarjev. Zato komunizem v Afriki na splošno še ni uspel.“

Tudi od brata VALENTINA POZNIČA FSC imamo nekaj pisem. Ta misijonar letos praznuje 80-letnico rojstva. Vsi misijonarji in misijonski prijatelji okrog „Katoliških misijonov“ mu k temu lepemu slavlju iz srca čestitamo in se zlasti veselimo, da je tako dolgo dobo svojega življenja posvetil misijonskemu žrtvovanju, saj bo leta 1981, prav v začetku, slavil tudi 50-letnico nepretrganega delovanja v Južni Afriki. Misijonar je kljub svojim 80 letom še zelo čil in zdrav ter delaven, kar mu želimo tudi za nadaljnih deset in dvajset let! Iz njegovih treh krajših pisem povzemamo sledeče za naše bralce:

„Tukaj smo zelo povdarili žalovanje ob smrti pokojnega papeža Pavla VI. V nedeljo so oznanili, da bo naslednji dan popoldne maša za pokojnega svetega očeta. Nismo mislili, da bo

prišlo toliko ljudi, saj jih je bilo več kot tisoč.

Ko smo zvedeli za novega papeža, smo imeli slovesno zahvalno mašo, pri kateri pa so bili navzoči samo vsi iz pčstaje. Komaj nekaj tednov pa smo čuli po radiju, da je novi papež umrl, kar nas je zelo presenetilo. Imeli smo spet sveto mašo za umrlega, h kateri kajpada ni prišlo mnogo ljudi, saj novi papež še ni bil poznan. No, zdaj imamo papeža Poljaka, cesar smo zelo veseli.

V nedeljo, 15. oktobra 1978. smo imeli sveto birmo; 311 birmancev je bilo. Birmancev in botrom smo poklonili velikega vola, da so vsi dobili nekaj mesa k polenti. Ker je bilo okrog 800 obhajancev, so morali od obhajila odhajati kar skozi zakristijo, ker sicer se ne bi mogli vsi zvrstiti. Je kar pognala Cerkev v našem kraju, hvala Bogu!

Prosili ste me, da vam podam nekaj svojih življenjskih podatkov. Takole je bilo:

Rojen sem bil 13. februarja leta 1899 v Gornjem gradu v Savinjski dolini. Obiskoval sem 6 razredno ljudsko šolo, ki sem jo končal v letu 1913. Nato sem se šel učiti čevljarstva do izbruha svetovne vojne, ki mi je pobrala mojstra. Imel sem 4 brate in 4 sestre. Ker je moral moj starejši brat v vojsko, sem jaz ostal doma in pomagal pri delu. Leta 1917 sem bil pa tudi potrjen v vojake in se malo izvežbal, nato so nas pa poslali na Tirolsko fronto. Po končani vojni sem se doučil čevljarstva, nato sem pa začel delati pri lesni trgovini, s katero sta se bavila oče in starejši brat. Rad sem čital Misijonski kalendar in sem prišel na misel, da bi bilo tudi za mene najbolje, če bi šel v misijone. Leta 1924 sem bral v „Katoliških misijonih“, da ima družba Sinov Presvetega Srca v Midlandu

S. Vincencija Novak v družbi domačinov na izletu.

pri Briksnu na Tirolskem v samostanu več Slovencev in da je družba dobila novo misijonsko polje v Južni Afriki. Takoj sem pisal patru Vogriču, ki je bil tam, in ga prosil, da bi mi pomagal vstopiti v družbo. Vse je šlo gladko in v januarju 1925 sem že vstopil v družbeni postulat. Dne 9. septembra sem napravil prve zaobljube. Nato sem prišel v novo hišo v Mellatz v bližini Opfenbach, kjer sem bil do decembra 1930. Od tam sem bil pa z enim patrom in bratom poslan v misijone, kamor smo dospeli 15. januarja 1931. Kako sem nadalje deloval, veste iz mojih pisem.“

V Južni afriški Uniji delujejo tudi štiri slovenske sestre oblatinje sv. Frančiška Saleškega, ki so se nam v zadnjem času tudi oglasile.

SESTRA VINCENCIJA NOVAK se dne 18. II. zahvaljuje za dar, ki smo ji ga poslali za vse štiri, in poroča:

„V začetku tega leta sem doživela lepo presenečenje. Imela sem tri tedne počitnic skupaj z letnimi duhovnimi vajami, in to v hiši, kjer deluje sestra Benigna Šteh v Koelenhofu. Po deseturni vožnji z avtom sem se znašla tam, kjer pa me ni sprejela le s. Benigna, ampak tudi še druga sestra Elizabeta Pogorelc. Po 43 letih bivanja v Afriki smo bile prvič vse tri skupaj in še cele tri tedne. Četrto, sestro Alojzijo Šteh, smo šle pa obiskat na misijon, ki je 60 km oddaljen od Koelenhofa. Kako smo bile vesele teh srečanj! Veliko smo se pogovarjale o slovenskih misijonskih prijateljih, ki nas že desetletja ljubeznivo spremljajo in molijo ter žrtvujejo za nas; veliko smo molile zanje tiste dni.

Tu v Keimoesu gre vse še kar nekam lepo naprej. Delo se mi je pa radi tritedenske odsotnosti tako napočilo, da se skoraj ne vidim iz

njega. A ker sem se spočila, se ga kar pogumno in prožno lotevam.“

Že lansko leto nam je pisala S. ELIZABETA POGORELC, ki nam med drugim odgovarja na vprašanje, kako je kaj tam s takozvanimi rezervati za domačine; pisala nam je v začetku meseca avgusta:

„Pri nas tu v Cape Province še ni takih rezervatov, ki pa v njih trdnost dosti ne verjamemo. Črna plemena so med seboj zelo needina in si celo sovražna; komaj čakajo na kako priložnost na razna maščevanja, tudi več desetletij...“

Tu je večina prebivalstva protestantske vere, pa naj bodo to beli, črni ali mešanci. Kvečjemu ena četrtnina prebivalstva je katoliška. Med črnimi in mešanci je zdaj že nad 2/3 krščenih, ali v protestantski ali v katoliški Cerkvi; ostali pa so animisti ali sploh brez vere.

Nam gre tu kar običajno, smo pa le v nevarnosti radi bližnje meje, kjer je dosti gverilcev, ki zelo more, brez razlike na raso.“

V pismu z dne 18. februarja pa ista misijonarka še tole pove: :

„V zadnjem času sem bila pet tednov v Koelenhofu pri s. Benigni šteh, nekaj na počitnicah, nekaj na duhovnih vajah, nekaj pa radi zdravljenja desne roke, katero sem si lansko leto nalomila; operirali so mi jo, in je zdaj spet dobra, da lahko delam in pišem.“

Ob tej priložnosti sem prebrala III. del Rožmanovega življenjepisa in šele zdaj razumem, koliko in kako je moral naš narod prestati in žrtvovati v pretekli vojni in po njej.

V novem šolskem letu sem spet zaposlena v otroškem vrteu za bele otroke, ki plačujejo mesečnino, s čimer si zagotovimo obstanek. Čeprav niso vsi katoliški, vendarle dobe podlago krščanske vzgoje.“

Od obeh sester šteh smo dobili pisma. Sestra Benigna, pri kateri so se ostale sešle, kakor smo brali zgoraj, poroča v začetku marca:

„Danes imamo v novi naselbini ‚Atlantique‘ blagoslov cerkve. V naselbini živi 250.000 ljudi mešane rase. V cerkvi je prostora le za 400 sedežev. Misijonar si silno želi naših sester, da bi mu pomagale. Bog daj novih poklicev, kajti dela je ogromno, duhovnikov in redovnic pa premalo.“

V ‚L'Osservatore Romano‘ smo brale, da je bil podpisan dekret v zadevi priglasitve naše ustanoviteljice Frančiške Saleške Arriate. Še en čudež, pa bo prišteta med blažene. Njeno telo je ostalo nestrohnjeno po 46 letih, doživeli smo že ta in oni čudež, ki se še preiskuje. Njena družba je stara že čez 100 let in se še razvija; tudi to se vpoštevata. Molimo še naprej!“

Končno imamo tudi dve pismi od S. ALOJZIJE ŠTEH iz misijona Cerecs, eno še z oktobra prejšnjega leta, eno pa iz aprila letošnjega.

„Ta mesec smo doživeli obisk naše generalne prednice. Doživela sem pa tudi srečanje z mojimi tremi sosesstrami. Kako sem bila vesela, da smo se po toliko letih spet enkrat znašle vse skupaj! Moja sestra Benigna bo praznovala petdesetletnico svojih redovnih zaobljub meseca junija tega leta. Na ta veliki dan bomo pele hvalo Bogu za to milost, da nam je vlil ljubezen do duš.“

IRAN

Tudi v tej mohamedanski azijski deželi imamo slovensko misijonarko, ki nam ve to in ono povedati o doživljanju revolucije, ki jo je preplavila. Iz dveh pisem, prvo z dne 11. III. in drugo z dne 4. IV., povzemamo sledeče vesti, ki nam jih podaja S.

FRANČIŠKA RODE, z družbenim imenom Cecilija:

„Vaše pismo je to pot potovalo kar tri mesece, čeprav je bilo poslano z letalsko pošto. Revolucija je odpravila šaha in zdaj čakamo, kako se bo odločilo, ali bo naša država islamska ali demokratična republika. V času revolucije se je pojavljalo kot povsod v takih prilikah: požiganje, zločini, pobijanje, strah, negotovost, pomanjkanje potrebščin, tudi hrane, itd. Oblast je v rokah civilnih komitejev. Vsakdo se ima za avtoriteto in si misli, da more prijeti nasprotnika in ga vrci v ječo. Ko je revolucija prišla na vlado, so odprli vse ječe in izpustili 11.000 jetnikov v Teheranu, 3.000 v Tabrizu, 2.000 v Jezerahu. Po celem Iranu so požgali vse kino dvorane. Pri lazaristih v Tabrizu so bile pod šolskimi dvoranami trgovine z alkoholnimi pijačami, ki so jih tudi požgali in zraven poškodovali šolske prostore. Revolucija je najbolj preganjala in lovila pripadnike „SA-VAC“-a, šahove tajne policije. Ko so koga dobili, so ga razmesarili in potem obesili na trgu. Glavne generale prejšnje oblasti so tudi pobili, brez prave sodbe. Khomeini, o katerem sem Vam že pisala, je fanatičen musliman; ima vso oblast v rokah.

Me smo tu v gobavski naselbini pri delu kot vedno. Božja Previdnost skrbi za tiste, ki delajo za uboge. Nič nam ni manjkalo, le potrpežljivosti je treba imeti veliko več kot navadno. Gobavci so vedno bolj zahtevni in nezadovoljni.“

„To pismo vam pišem, da se po vas zahvalim neznanim iz Avstralije, o katerih sem brala v KM, da so darovali za moj delokrog. Bog jim plačaj vsakemu v obilju z zdravjem, mirom in zadovoljnostjo.

Iz Trsta, bolje rečeno, iz Rojana v Trstu mi tamkajšnja Marijina druž-

ba ves čas, kar sem v Iranu, pošilja pakete. S tem v zvezi si dopisujem z Danico Novak. Ona pripravlja skupaj z drugimi članicami Marijine družbe pakete. Vsaka pošiljka je nekaj izrednega. Že ovitek je tako skrbno in natančno zavit, naslov skoraj natiskan, vsa vsebina zlikana, pozašita in pregledana, da ne manjka noben gumb; celo čevlje so očiščeni, da se svetijo... Ko moje sestre vidijo tako pripravljeno pošiljko, vedno znova vzdiknejo: Kako močna je vera in ljubezen teh dobrotnic! Naj se po teh vrsticah zahvalim tem neutrudnim sodelavkam, pomočnicam ubogih. V prvi vrsti naj gre zahvala njihovemu voditelju msgr. Stanku Zorku, potem pa vsem, ki sodelujejo, in celi rojanski Marijini družbi!

Da boste videli, kako je revolucija vplivala na miselnost tudi naših bolnikov in na tiste, ki imajo skrbeti zanje, Vam navedem tale dogodek:

Revolucija je mimo. A ljudje niso najbolj zadovoljni. Želeli bi si kaj drugega... Enega so se pa naučili: protestirati! Jim pa tudi takoj ustrežejo, kar je pri nas zdaj v navadi. Našim fantom, starim od 12 do 16 let, so kupovali čevlje v mestu, ki jim pa niso bili všeč. Kar pred trgovino so začeli vpiti (bilo jih je okrog 30): Mi hočemo, da nam s. Cecilija kupi čevlje! (Enkrat sem jim že storila...) Ljudje so se zbrali okrog njih. Z njimi je bil ekonom naselbine, ki bi jim čevlje-gumijaste galoše kupil, pa je ljudem pojasnjeval: Ni jim všeč, kar jim želim nabaviti... Res niso hoteli teh galoš in so se v naselbino brez vsega vrnili. Po petih dneh novoletnih počitnic (v Iranu je novo leto 21. marca) so pa mene poklicali v pisarno in ravnatelj mi je naročil, naj vzamem po pet fantov skupaj s seboj v mesto in naj jim kupim čevlje po njihovi želji... Res

sem vodila skupino za skupino in do-
bili so, kar so zahtevali. Zmagali so!
"Tako je bilo tudi pri dekletih..."

PARAGVAJ

V tej južnoameriški državi med
čulupi Indijanci, ki se pa vedno bolj
in bolj civilizirajo in tudi pokristjan-
jujejo, deluje od Slovenk samo še
S. FRANČIŠKA FLAJŠMAN, ki se
nam je sredi februarja tudi oglasila
in povedala tele zanimivosti:

„V našem misijonu San Leonardo
smo doslej delali še kar uspešno in
mirno, sedaj pa ni več tako. Neka
organizacija, ki se imenuje API, po-
šilja v našo vas večkrat svoje emi-
sarje, ki sklicujejo Indijance na raz-
govore. Indijanci nam povedo, da tam
govore proti sestram in misijonarjem,
češ da jih izkoriščamo, in da nas bi
bilo treba izgnati. Indijenci sami nas
pa imajo radi in hočejo, da osta-

nemo. Gotovo so ljudje od API združ-
ba komunistov. Zaenkrat ostanemo,
a kako bo v bodoče, ne vemo.

Ljudstvo se z ljubeznijo oklepa kr-
ščanstva. Ob nedeljah je udeležba pri
mašah zelo številna, pa tudi ob delav-
nikih radi prihajajo k maši in svetemu
ročnemu vencu, ki ga molimo pred
večerno mašo. Sedaj se spet 16 kate-
humenov pripravlja na prejem sv.
krsta. Kršćeni bodo na veliko soboto.
Potem bo ostala tu še četrтина prebi-
valcev v poganstvu, drugi so se že
spreobrnil.

Indijanci imajo zelo radi otroke,
zato so vse družine številne. Žene še
ne poznajo abortusa, le če se jim rodi
spacek, ga umore. Ena deklica, ki se
je rodila brez roke, pa le živi. O tej
deklici je zgodba, ki zanjo vedo vsi
Indijanci. Naša sestra Mihaela je ime-
la v ozadju kapele vrt, v katerem je
gojila cvetlice za krašenje oltarja in

Indijansko prebivališča v misijonu s. Flajšman.

Kardinal Rossi, prefekt Kongregacije za evangelizacijo narodov, blagoslovlja otročka v misijonu pri s. Flajšman v Paragvaju.

kapele sploh. Nekega dne pa se ji je na vrtu približala mlada Indijanka, ki je bila nagajiva. Vrže se na tla in se začne valjati po cveticah, tako da je vse polomila in uničila. Sestra je poklicala patra, ki jo je seveda pošteno oštel. Indijanka pa se je razjezila in prisolila patru zaušnico. Pater ji zaušnice ni vrnil, pač pa ji je dejal: „Ernesta, Bog te bo že našel...!“ Leto dni pozneje je Ernesta rodila hčerko, ki pa je bila brez ene roke. Vsi ljudje na vasi so govorili, da je to kazen božja, ker je bila mati udarila patra. Ernesta je hotela otroka ubiti, toda njena mati je dekletce skrila ter jo skrivala tako dolgo, da je odrasla.

Vesela sem, ko vidim, da imajo bolniki zaupanje v našo zdravstveno pomoč. Večkrat me tudi ponoči kličejo v indijansko vas in grem brez strahu,

ker vem, da nas spoštujejo. Prav ta teden je umrl neki njihov čarovnik, ki pa je preje prošil za sveti krst in lepo umrl. Sedaj je ostalo še 10 čarovnikov. Kadar bodo vsi pomrli, bo z njimi odpravljen tudi čarovništvo, kajti mladi v njihove čarovnije nič ne verjamejo.

Na dan smrti svetega očeta Pavla VI. nas je ravno obiskal prefekt Kongregacije za evangelizacijo narodov, kardinal Rossi, ki je rodom iz Braziliije. Z njim je prišel tudi škof Ovelar iz Asunciona in naš škof Simforiano Lukas. Po slovesni sveti maši nam je kardinal podelil papežev blagoslov. Popoldne ob 15 smo pa po radiu slišali, da je papež umrl. Vsi smo bili ganjeni, ko nam je Kardinal Rossi dejal, da smo bili mi pač poslednji, ki smo prejeli blagoslov tega svetega očeta.“

IZ MISIJONSKEGA ZALEDJJA

MISIJONSKA ZDRAVNICA DR. JANJA ŽUŽEK V ARGENTINI

Na oddih in v pomoč svoji zelo ostareli mami, ki živi v Buenos Airesu, je prišla v maju iz Etiopije v Argentino ena od treh sester Žužek, ki so vse članice Misijonske zdravniške družbe: s. dr. Janja Žužek, ki že dolga leta deluje v tej deželi, Etiopiji v Afriki, ki je večinsko že krščanska, koptskega obreda, nekaj mohamedanska, nekaj pa še živeča v starem, animističnem poganstvu. Dandanes pa prebivalstvo ogroža druga „vera“, marksizem, ki se je zakoreninil med njim po zmagi revolucije pred 4 leti.

Sestra Janja Žužek je med tem že obiskala naše uredništvo in Baragovo misijonišče sploh, imela je pa tudi misijonsko srečanje z dijaki Misijonskega zavoda, kjer je pokazala veliko slik iz svojega delokroga in dežele, v kateri deluje, ter povedala mnogo zanimivega o razmerah tamkaj.

Ker misijonarka namerava ostati v Argentini do meseca septembra, imamo upanje, da bo mogla imeti predavanja tudi po slovenskih središčih, in priporočamo Domovom, naj ne zamudijo prilike, da po tej razgledani misijonarki spoznajo deželo, v kateri se je v zadnjih letih izvedla velika sprememba, kar terja od krščanstva potrebne prilagoditve za možnost nadaljnega duhovnega apostolata med preskušanim prebivalstvom.

IZ MISIJONSKEGA ZAVODA

Iz župnije Brezmadežne v Torontu je prišel za leto dni v Misijonski zavod prof. Janez Slana. Ker je že po naravi vzgojitelj in diplomiran profesor, je zavodu v veliko pomoč. Takoj se je udomačil. Fantje ga imajo radi, a istočasno ga spoštujejo, ker jim je takoj postal prijatelj, pa prijeten vzgojitelj. Ker bo ostal med njimi celo šolsko leto, bodo gotovo vsaj bolj nadebudni veliko pridobili — posebej v znanju angleščine. Pa tudi sicer. Posebno doživetje pa bo taborjenje v Bariločah, ki ga bo vodil g. Slana, ki je v tem! velik strokovnjak, saj je vso svojo mladost preživel med skavti in bil njih vodja dolga leta in organiziral veliko podobnih taborjenj. Z njim je Kanada Misijonskemu zavodu dala spet lep dar. Zanj smo hvaležni predvsem g. prof. Slanu, pa tudi njegovim staršem, ker vemo, da je zanje njegova odsotnost žrtev. A ta žrtev bo blagoslovljena. O tem ni dvoma. Tako se vezi med kanadskimi rojaki in Misijonskim zavodom v Argentini vedno bolj krepijo. Seveda ima od tega korist predvsem Misijonski zavod, ki je za vse iskreno hvaležen.

Naši bralci vedo, da na Koroškem izide kot priloga tamkajšnjega verskega tednika „Nedelja“ od časa do časa tudi obsežni „Misijonski list“. Tako je urednik Jože Kopeinig maja letos izdal novo številko tega lista, vsebujočo 16 strani dvobarvnega tiska, kar bi odgovarjalo približno 40 stranem naših „Katoliških misijonov“.

Glavna vsebina teh Misijonskih listov je navadno objavljanje dopisov in slik domačih bogoslovcev, katerim, cziroma njih škofom, pomagajo koroški rojaki z vzdrževalninami.

Pričujoča številka pa ima še posebno noto: pripovedi in številne slike s potovanja, ki ga je skupina koroških rojakov naredila v Indijo, kjer so obiskali več zavodov, v katerih se vzgajajo ti domači bogoslovci. Poročilo o tem za Slovence edinstvenem potovanju ponatiskujemo spodaj.

„Misijonski list“ prinaša poleg tega 10 strani gradiva — pisem in slik — o vzdrževanih bogoslovcih, iz Indije, Cejlona in Indonezije.

Objavljena sta tudi dva sestavka obiskovalcev na Koroškem: profesorice — laične misijonarke Kristine Mlakar iz Zambije, ki je pozimi obiskala Koroško in Tinje, pa Ladislava Lenčka, našega urednika, ki je bil tudi tam na obiskovanju misijonskega zaledja, kjer je kazal film in slike o svojem obisku azijskih misijonarjev.

Kajpada je v listu še več drugih krajših sestavkov z dragocenimi misijonskimi mislimi in podatki, ki list zelo popestre.

O POTOVANJU V INDIJO

V koroškem „Misijonskem listu“, maj 1979, popisuje Janez Tratar

Pred več kot 30 leti je narodni heroj Mahatma Gandhi zaklical: „Kristus, zapusti Evropo in pridi k nam v Indijo!“ M. Gandhi je mož, ki je brez prelihanja krvi, s pasivnim uporom dosegel, kar danes mnogi hočejo doseči nasilno — mir in svobodo. On, ki se je s svojim življenjem, s svojo miroljubnostjo, s postom, pa tudi s svojim trpljenjem približal Kristusu, je zapisal: „Ko premišljam vaš evangelij, moram priznati, da imate najlepšo in najboljšo vero, ko pa vidim, kako živite, me ne mika, da bi prestopil na vašo stran!“

Prepričan sem, da Kristus nikdar ne bo zapustil Evrope, vendar pa se je Gandijev klic le uresničil. Kristus je danes na mnogih krajih Indije pričujoč, ko kliče mlade ljudi v svojo družbo. Čeprav trenutno šteje le 2 % kristjanov (14 milijonov), pa hindujci, budisti in muslimani priznavajo, da je krščanstvo najučinkovitejša vera. Medtem ko se druga verstva zapirajo vase in iščejo odrešenje bolj v meditiranju in begu iz telesnosti, ali pa se slepo vda-jajo usodi, je krščanstvo tista vera, ki v zaupanju na božjo pomoč spreminja obličje zemlje in navdušuje mlada srca.

Vsak kdor se je udeležil našega potovanja, je na licu mesta videl razliko med krščanstvom in vero hindujcev. Naj je to v Varanasi, kjer živijo sestre „Kraljice apostolov“, ali ob Gangesu „Male sestre Charles de Foucoulda“ ali pa „Sestre ljubezni matere Tereze“. Te sestre živijo na krajih, kjer je Kristusov obraz zmaličen, umazan in kronan z gobavostjo. In te sestre — Vero-

nike — brišejo obraz trpečemu Kristusu. Občudovali smo delo sestre Beinhilde Molder, ki se posveča gobavcem in vzgoji mladih žena. V tem predmestju Varanasi smo srečali tudi primer krščanske ljubezni hindujskega zdravnika. Mlad mož, ki živi med gobavci s svojo družino in jih brezplačno zdravi. Spomnil sem se besed Kristusovih: „Karkoli ste storili nemu imed najmlajših (najbolj ubogih), ste meni storili.“

Videli smo, kako gobavci večinoma opravljajo vsa dela sami, da, celo umetnika-risarja smo srečali, ki dela lepe slike, čeprav na roki nima več prstov. So to čudeži 20. stoletja, katere vrši Kristus po neznanih, preprostih in globokovernih ljudeh.

Videli smo v Kalkuti pridnost in zbranost sester matere Tereze. Ob 6. uri zjutraj so prišle od sv. maše in molitve Najsvetejšega. Nato pa so brez govorenja šle na delo v kraje in med ljudi, kamor si ne bi upal vsakdo. Čudno, ravno ta zahtevni red ima največ novink. Letos jih je 200 prosilo za sprejem. Je pa tudi red, iz katerega jih procentualno najmanj izstopi. Kako skrivnostno Bog ponuja človeku srečo: ko Bogu vse da, ko se mu do zadnjega izroči, tedaj okusi največ sreče. V čem je vsa moč tega dela? Mati Tereza sama pravi: „Nismo socialne delavke, ni naš namen, dvigati samo standard in dajati ljudem kruha — naše delo je pričevanje Kristusove ljubezni.“ Lačnemu se Bog kaže v obliki kruha, žejnemu v podobi vode, zatirani spozna Boga v pravici, žalostni v ljubečem smehljaju, umirajoči pa odkriva Boga v zaupanju, da ga čaka lepše življenje.“ Sestra Tereza pravi: „Jaz se vedno pogovarjam z Bogom, včasih pa mi Bog pošlje kakšno misel, da nekaj lepega storim za Njega, ko pomagam ljudem.“ Iz tega vzroka sestre med delom ne govorijo, marveč molijo rožni venec, da se ne raztresajo in njihovo delo ljubezni ne bi postalo rutina. „Naše delo je molitev in molitev je delo.“

Na misijonski postojanki v Agashi smo videli šole, v katerih vzgajajo misijonske sestre iz Avstrije 1500 mladih fantov in deklet. Marsikateri učitelj je vzdihnil, ko je videl disciplino in ukazeljnost teh otrok.

Končno smo obiskali tudi semenišče bogoslovcev v Pooni. To središče teološke fakultete južne Indije ima okoli 600 bogoslovcev, ki jih podpirajo verniki Južne Koroške. Srečanje je bilo zelo pristrčno ob petju in smehu.

Malo je dežel, v katerih število duhovniških in redovniških poklicev narašča. Indija ni le misijonska dežela, v katero katoliška Cerkev pošilja svoje misijonarje, marveč je tudi sama postala misijonarska. Misijonarji-Indijci misijonarijo že drugod po svetu, npr. v Afriki. Tako se božja Cerkev tiho širi in veča.

Naša skupina je nabrala okrog šil. 30.000.— darov za misijone. Zavedamo se, da nismo storili drugega kot svojo dolžnost; „Saj nismo bogataši, ki so prišli obdarovat siromake, marveč smo prišli kot bratje, ki pomagajo svojim bratom. Vera, ki jo Vi živite, je za nas stokratno povračilo,“ je dejal naš vodja Jože Kopeinig.

Zaključil bi z besedami mladega in podjetnega škofa iz Varanasi, Patricka D' Souza: „Zahvaljujem se vam za vaše darove in za misijonsko delo na Koroškem. Prosim vas, molite, da bo naše življenje tako prepričalo ljudi, da bodo hoteli z nami živeti v Kristusovi Cerkvi.“ Dodati bi moral kdo izmed nas: „Molite tudi vi za nas, da bo naše krščanstvo na Koroškem dobilo malo te svežine in optimizma, ki smo ga srečali v Indiji — deželi lepote in revščine.“

MISIJONSKI OPAZOVALEC

NAŠE DRAGE BRALCE IN NAROČNIKE lepo prosimo za oproščenje, ker smo morali tudi to številko našega lista izdati dvojno: za julij in avgust skupno, ki bi sicer morala vsebovati 80 strani, pa jih vsebuje 64, kar smo storili, da bi vsaj malo znižali tiskarske in poštno stroške, ki mesec za mesecem rastejo in jih ni mogoče kriti z naročnino lista.

Brali smo o treh laičnih misijonarjih, ki so vsak tri leta svojih najlepših mladih let darovali misijonom na Madagaskarju. Omenili smo že tudi, da se pripravlja na odhod tjakaj **novi laični misijonar** iz Misijonskega zavoda v Argentini, Marko Vilfan, ki čaka samo še na vojaško knjižico, v kateri bo izkazano, da je oproščen vojaške službe. Ta čas pa porablja priliko, da se izpopolnjuje v francoščini, ki jo bo na Rdečem otoku predvsem potreboval.

So pa še **drugi primeri in načini laičnega sodelovanja v misijonih**. Že pred leti smo poročali, da v Kanadi organizirajo skupine dijakov, ki gredo za nekaj mesecev v misijonsko področje. Pot jim plača organizacija, delajo pa zastoj. Tako je šel pred leti v Afriko Peter Pavlin. Kasneje je šla v Alžir Karmen Markež. Letos pa je v državo Lesoto odšla Dorti Tratnik, hčerka Toneta Tratnika iz župnije Brezmadežne v Torontu.

Misijonar Andrej Majcen SDB je že nekaj tednov v Sloveniji in se je na uredništvu „Ognjišča“ z njim pogovarjal urednik Bole, kar je objavljeno v zadnji številki tega lista skupaj s številnimi slikami iz Majcenovega misijonskega delokroga. „Ognjišče“ ob prihodu vsakega pomembnejšega misijonarja ali misijonarke objavi take razgovore, kar berejo stotisoči rojakov v domovini in po svetu.

Ko je bil urednik našega lista pred nedavnim v Trstu, je na Opčinah obiskal gotovo največjega sodobnega slovenskega katoliškega pisatelja **Alojzija Rebulo**. Ta mu je pokazal zajeten rokopis življenjepisnega **romana o škofu Baragu**, ki ga je že napisal in ga še pili. Roman je začel pisati na pobudo lazarista Toneta Zrneca v Kanadi; le-ta je pisatelja povabil v „Baragovo deželo“, da si je mogel predočiti obsežne pokrajine Baragovega delovanja. Če se ne motimo, bo roman izdala Mohorjeva družba v Celovcu.

Tiskarski škrat nam jo je zagodel ob objavi darov rojakov v Argentini tu se mudečemu misijonarju o. Tomažinu pred tedni. Jože Černak, ki živi v Slovenski vasi v Argentini, ni daroval le 20.000, ampak 200.000 pesov, kar popravljamo resnici na ljubo.

Po dogovorjenih petih letih delovanja na Madagaskarju se je vrnil v domovino **Pepi Gider**, kjer je bil zdaj že nastavljen na neki prekmurski župniji. Misijonstvo je bivšemu misijonarju hvaležno za pet let žrtvovanja na Rdečem otoku in prosi Boga, naj blagoslavlja njegovo delo v domovini, obenem pa, naj pošlje novih delavcev na Gospodovo žetev med Malgaše.

MISIJONSKI DAROVI

V SKLAD KM ZA VSE SLOVENSKE MISIJONARJE

Argentina, v pesih: Ana Krajnik, 5.000; družina Pirc, Dolores, 3.000; Justina Pahor, 6.000; Francka Mehle, 2.000; Jože Žakelj, 7.000; Lojze Mazora, 10.000; Vinko Pucko, 5.000; Antonija Novak, 5.000; družina Lazar, 10.000; družina Bevec iz Tablade, ob rojstvu sina Marka, 3.000; Janko Bradač, 10.000; Vera Perklič, 25.000; Jože Rupnik, 2.000; Samsa Jože, 10.000; Marija Maček, 2.000; Zajc Francka, 3.000; Katarina Cukjati, 10.000.

Čile, v argentinskih pesih: Duhovnik Anton Žagar, 108.000.

Koroški rojaki: 16.300 dolarjev.

Francija: N. N., Tucquegnieux, 1.000 frankov.

ZA POSAMEZNE MISIJONARJE

Za Malgaše: N. N., Toronto, 20.000 pesov; Za Franca Buha na Madagaskarju, 10.000 pesov, počitniška kolonija slovenskih otrok v Cordobi; Lojze Sedej, 5.000 za Radota Sušnika na Madagaskarju in 5.000 pesov za o. Tomažina v Zambiji; duhovnik Stanko Skvarča za s. Mojco Karničnik v Zaire, 20.000 pesov in za s. Ernesto Kosovel v Tanzaniji, 20.000 pesov; za Petra Opeka na Madagaskarju, Ivanka Bajt, Avstralija, 20 avstralskih dolarjev; za o. Vladimirja Kosa v Tokiju, Macarol Lojze, Slovenska vas, 10.000 pesov; za Radota Sušnika na Madagaskarju, domači v Slovenski vasi, 250.000 pesov. Za Petra Opeka na Madagaskarju, Kristina Jelenc, Argentina, 25.000 pesov.

ZA TISKOVNI SKLAD KM

Kanada, v kan. dolarjih: Blaž Potočnik, 10; Zorka Dimnik, 10.

ZDA, v USA dolarjih: Mari Celestina, 10; Ana Ahačič, 7.

Avstralija, v avstralskih dol.: Marija Jernejčič, 5; Ivanka Bajt, 15; Ahlin Ignac, 15.

Argentina, v pesih: Janez Tršan, 2.000; Marija Malavašič, 2.000; Marija Maček, 3.000; Milan Marinič, 3.000; dr. Jože Dobovšek, 10.000; duhovnik Boris Koman, 10.000; Jože Draksler, San Justo, 2.000.

ZA MISIJONE

Francka Lovšin, Kanada, 10 kan. dolarjev.

ZNAMKE ZA MISIJONE

Vera Perklič (od otrok argentinske šole), Ciudadela; Nace Pisk.

MISIJONSKI ZAVOD BAR. MISIJONIŠČA

Alojzij Šonc, Argentina, 5.000; Silva Marn, Toronto, Kanada (v zahvalo Baragi), 100 dol.; argentinski dobrotniki po Francetu Novaku, Río Negro, 10 zabojev jabolk.

VSEM ZA VSE TISOČKRAT BOG PLAČAJ!

"KATOLIŠKI MISIJONI" so splošen misijonski mesečnik, glasilo papeških misijonskih dru^{žb}, slovenskih misijonarjev, "Slovenske misijonske zveze". Izdaja ga "Baragovo misijonišče". Urejuje in upravlja Lenček Ladislav C.M. — Naslov uredništva in uprave: El Cabezuelo (ex Loubet) 4029, Remedios de Escalada, Provincia Buenos Aires. Tiska "Editorial Baraga del Centro Misional Baraga", Colón 2544, Remedios de Escalada, prov. Bs. Aires. S cerkvenim dovoljenjem.

NAROČNINA ZA LETO 1979: V Argentini: I. polletje 3.000 pesov, drugo polletje 7.000 pesov. Celotna izven Argentine 7 dolarjev oziroma odgovarjajoča vrednosti v drugih valutah.

PLAČUJE SE NA SLEDEČIH NASLOVIH:

Argentina: Baragovo misijonišče, El Cabezuelo (ex Loubet) 4029, Remedios de Escalada, prov. Buenos Aires. — Dušnopastirska pisarna, Ramón L. Falcón 4158, Buenos Aires.

ZDA: Rev. Charles A. Wolbang CM, 131 Birchmount Road, SCARBOROUGH, Ont., Canada M1N 3J7 — Mr. Rudi Knez, 17826 Brion Ave., Cleveland, O. 44119. Mrs. John Tushar, Box 731, Gilbert, Minn. 55741. — Mrs. Ana Gaber 2215 So. Wood Street, Chicago, Ill. 60608 U.S.A.

Kanada: Župnija Marije Pomagaj: 611 Manning Ave, Toronto 4, Ont.; župnija Marije Brezmadežne: rev. Ivan Jan CM, 739 Brown's Line, Toronto, Ont. M8W 3V7; Za Montreal in Quebec: rev. Jeretina Janez CM, 405 Marie Anne East, Montreal, P.Q.; za Winnipeg in okolico: rev. Ivan Plazar CM, 95 Macdonald Ave. Winnipeg, Man. R3B 0J3.

Italija: Dr. Kazimir Humar, Corte San Ilario 7, Gorizia.

Tišt: Oddajati na naslov: Marijina družba, Via Risorta 3

Francija: s. Cecilija Prebil, Rue du Bac 140, Paris VI.

Avstrija: B. Seelsorgeamt, Viktringer Ring 26, Klagenfurt.

Anglija: Rehberger Gabrijela, 132, George Street, Bedford.

Avstralija: Slovenske sestre, 4 Cameron Court, KEW, Vic. 3101.

Tile dve slovenski knjigi naj bi ne manjkali v nobeni slovenski hiši:

FRANC SODJA CM:

TRENUTNI MOLKA

Meditacije za vsak dan. Vezane v platno 7, v karton 5 dolarjev.

ALEKSEJ GORIŠKI:

POPOTNIKI

Katoliški roman, obsegajoč 460 strani, je vezan samo v karton in stane izvod 15 dolarjev.

Dobita se pri poverjenikih našega lista in v slovenskih pisarnah.

Naroča se na naslov: Ladislav Lenček, El Cabezuelo 4029, Remedios de Escalada, pcia. Bs. Aires, Argentina.

Plačila v čekih na ime istega.

VABIMO: NAROČITE!

Dober tek!

Registro de Prop. Int. No. 1150563
Director responsable, Lenček Ladislav
Domicilio legal, Cochabamba 1467
Buenos Aires

Correo
Argentino
Suc. 37

FRANQUEO PAGADO
Concesión N° 3143

TARIFA REDUCIDA
Concesión N° 5612